

Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади НБУВ

Фонд Президентів України

Передрук за погодженням

Ініціативи Президента України Петра Порошенка (шляхи реформування)

Випуск 9

(огляд матеріалів ЗМІ за 28 листопада – 4 грудня 2014 р.)

Зміст

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	2
Офіційна інформація.....	2
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	16
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	19
Експертний погляд.....	22
3. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ...34	34
Офіційна інформація.....	34
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	44
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв.....	49
Експертний погляд.....	51
3. БЛОГОСФЕРА.....54	54
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....71	71
4. ПРОГНОЗИ.....74	74
5. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР: «Позаблоковий статус України і забезпечення національної безпеки».....77	77

Київ 2014

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Заступник міністра аграрної політики та продовольства України Олександр Сень взяв участь у засіданні Координаційної ради проекту «Німецько-український агрополітичний діалог», яке відбулося у Посольстві Федеративної Республіки Німеччина.

Основною метою заходу стала оцінка результатів діяльності проекту та визначення майбутніх напрямків роботи.

Під час засідання Координаційної Ради було обговорено питання подальшої співпраці з актуальних напрямків діяльності:

- просування української сільськогосподарської продукції на світові ринки;
- залучення інноваційних технологій в агропромислове виробництво;
- забезпечення європейських стандартів якості та безпеки продуктів харчування;
- удосконалення аграрної статистики;
- сприяння у розробці стратегії реформування системи професійної освіти та підвищення кваліфікації,
- сприяння розвитку профільних асоціацій в аграрній сфері;
- біоенергетика (*Визначено подальші напрямки співпраці в рамках проекту «Німецько-український агрополітичний діалог» // Урядовий портал (<http://minagro.gov.ua/uk/node/15295>). – 2014. – 04.12).*

Країни Дунайського регіону відновлюватимуть фарватер Дунаю. «Висновки щодо ефективного оновлення та технічного обслуговування інфраструктури водного транспорту на р. Дунай та його судноплавних притоках» було схвалено 3 грудня у Брюсселі у ході 2 засідання міністрів транспорту Дунайського регіону у рамках Ради ЄС з питань транспорту, телекомунікацій і енергетики. Від України документ підписала заступник Міністра інфраструктури з питань євроінтеграції Оксана Рейтер.

Документом затверджено Майстер-план щодо відновлення та обслуговування фарватеру р. Дунай і його судноплавних приток, який прийнято 29 жовтня 2014 року Керівною групою 1а і Дунайською Комісією, та Генеральний план щодо відновлення і підтримання фарватерів. Вони слугуватимуть інструментом для моніторингу, координації та звітності про необхідні заходи щодо реалізації умов фарватеру відповідно до узгоджених мінімальних стандартів згідно з чинним законодавством ЄС та міжнародним правом. Генплан заплановано повною мірою реалізувати до червня 2018 року. Для тих країн, які потребують фінансової підтримки, як наприклад Україна, для вжиття заходів по виконанню генплану та майстер-плану передбачено ймовірність розгляду Євросоюзом можливостей

співфінансування, зокрема в рамках європейських структурних і інвестиційних фондів та Інструменту об'єднання Європи.

Вже на сьогодні відпрацьовується входження українських ділянок річок Дніпро та Дунай до системи транс'європейських транспортних мереж TEN-T, а також актуалізація інфраструктурних пріоритетних проектів української ділянки р. Дунай, у тому числі й по Майстер-плану.

Інтенсифікація використання стратегічного географічного положення річки Дунай сприятиме розвантаженню транспортних маршрутів, слугуючи альтернативою іншим видам транспорту та зв'язком з ринками інших річкових басейнів, морських перевезень і в сполученні «річка-море» – з цією метою в Україні постійно вживаються заходи для підтримки інфраструктури української частини річки у належному стані, а у перспективі заплановано її удосконалення. До того ж, реалізація положень «Висновків щодо ефективного оновлення та технічного обслуговування інфраструктури водного транспорту на р. Дунай та її судноплавних притоках» стимулюватиме розвиток усього загальноєвропейського внутрішнього водного транспорту (*Мінінфраструктури долучається до ініціатив ЄС щодо ефективного оновлення і обслуговування інфраструктури водного транспорту у Дунайському регіоні // Урядовий портал (<http://mtu.gov.ua/uk/news/46758.html>). – 2014. – 04.12).*

Міністр охорони здоров'я України Олександр Квіташвілі:

Якщо в країні подолати корупцію на всіх рівнях, зробити всі процеси відкритими, скоротити зайві витрати на державне управління та марнотратство, українська держава матиме такий економічний та суспільний поступ, якому немає аналогів у світі і докорінно змінить вектори впливу на пострадянському просторі.

Тому в національній системі охорони здоров'я не будуть проведені лише косметичні зміни, а запроваджуватиметься системна робота, якій передуватиме глибокий аналіз. Для цього в Міністерство охорони здоров'я України мають прийти вмотивовані фахівці, які бажають змінити діючу систему та ставлення до неї. Саме такі люди стануть ядром команди міністерства і впроваджуватимуть інновації, технології і працюючі ідеї». Покроковий план дій міністерства вже фактично готовий (*Успішні реформи в Україні змінять геополітичний устрій Європи // Урядовий портал (http://www.moz.gov.ua/ua/portal/pre_20141204_c.html). – 2014. – 04.12).*

У Мінрегіоні відбулась нарада з представниками громадських організацій і міжнародних проектів під головуванням заступника Міністра Андрія Білоусова щодо планування спільних заходів у 2015 році у сфері житлової політики, водопровідно-каналізаційного господарства, теплопостачання та поводження з побутовими відходами.

Пріоритетним завданням подальшої співпраці, на думку учасників наради, є реалізація завдань коаліційної угоди учасників коаліції

депутатських фракцій за напрямом забезпечення громадян комунальними послугами та реформування житлової політики.

Мінрегіон розробив дев'ять законопроектів у сфері житлово-комунального господарства, на виконання яких, після їх прийняття, необхідно підготувати низку підзаконних актів. Оскільки це тривалий процес, він звернувся до учасників наради з вимогою розпочати розробку необхідних проектів підзаконних актів спрямованих на реформування галузі.

Мова йде про проекти законів:

«Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», (№ 4463а від 11.08.2014);

«Про житлово-комунальні послуги» (№ 4563а від 29.08.2014);

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері поводження з побутовими відходами» (№ 5129);

«Про енергетичну ефективність будівель»;

«Про особливості здійснення закупівель енергосервісу»;

«Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»;

«Про внесення змін до Закону України «Про енергозбереження»;

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення відносин у сфері теплопостачання, надання послуг з централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води»;

«Про внесення змін до Закону України «Про питну воду та питне водопостачання».

Також в ході зустрічі досягнуто згоди щодо важливості проведення в 2015 році регіональних семінарів з питань житлової політики, водопровідно-каналізаційного господарства, теплопостачання та поводження з побутовими відходами із залученням громадськості, профільних підприємств, засобів масової інформації. Мета семінарів – широка інформаційно-роз'яснювальна робота (*Маємо бути готові негайно приступити до реалізації важливих законів, спрямованих на реформування галузі ЖКГ, – А. Білоусов // Урядовий портал (<http://www.minregion.gov.ua/news/maemo-but-i-gotovi-negayno-pristupiti-do-realizaciyi-vazhliivih-zakoniv-spryamovanih-na-reformuvannya-galuzi-zhkg-a-bilousov-245005/>). – 2014. – 04.12).*

3 грудня Міністр фінансів України Наталія Яресько, а також Міністр економічного розвитку і торгівлі України Айварас Абромавічус, Міністр охорони здоров'я України Олександр Квіташвілі дали спільний брифінг для представників ЗМІ та розповіли про свої перші кроки у складі Уряду.

Наталія Яресько:

«... завдяки успішному відновленню співпраці із міжнародними організаціями, такими як Світовий банк, МВФ, ЄБРР, Україна отримала 9 млрд дол. допомоги. Місія МВФ якомога швидше повинна розпочати роботу в Україні.

Державний бюджет на 2015 рік має ґрунтуватися на змінах у бюджетній та податковій політиці і бути ухвалити бюджет до кінця цього

року. Все робиться на підставі реформ в соціальній сфері, бюджетній і податковій. Остання передбачає спрощення податків, детінізацію економіки і збільшення доходів через стандартні застосування правил і верховенство права. Мінфін будемо заохочувати і фізичних, і юридичних осіб, щоб вони справно платили податки – це буде стосуватися усіх рівною мірою (*Державний бюджет на 2015 рік має ґрунтуватися на основі реформ в соціальній, бюджетній і податковій сферах // Урядовий портал (http://minfin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=405427&cat_id=53608). – 2014. – 03.12).*

Директор Департаменту з питань люстрації Міністерства юстиції України Тетяна Козаченко під час зустрічі з Надзвичайним і Повноважним Послом Швейцарії в Україні Крістіаном Шьоненбергером та співробітником відділу людської безпеки Департаменту закордонних справ Швейцарії Лейлою Клемент наголосила на об'єктивності критеріїв закону про люстрації, які за своїм змістом і механізмами реалізації виключають можливість будь-яких зловживань щодо переслідування осіб, а також розповіла про роботу з виконання цього Закону.

Конституція України не надає конституційні гарантії громадянам на державну службу. Проведення процедури люстрації з ініціативи громадськості спрямоване на руйнування корупційних зв'язків у державних органах і створення умов для проведення реформ, яких потребує країна.

Процес люстрації є своєрідним іспитом на кваліфікацію, – допуском до державної служби.

Кримінальна відповідальність – як загальний вид відповідальності не залежить від проведення люстраційних процесів. Тому, якщо в діях осіб, до яких можуть бути застосовані заборони, передбачені Законом «Про очищення влади», будуть ознаки правопорушень, то це предмет розслідування, індивідуальної відповідальності із врахуванням усіх відповідних процедур законодавства України та дотримання прав людини. У будь-якому випадку мова йде виключно про процеси, які врегульовані законодавством і відбуваються у правовому полі (*Тетяна Козаченко: Люстрація не виключає проведення реформ // Урядовий портал (<http://www.minjust.gov.ua/news/46431>). – 2014. – 03.12).*

Кабінет міністрів України вирішив створити раду бізнес-омбудсмена. Про це йдеться в постанові Кабінету міністрів №691 від 26 листопада 2014 року.

«Рада створена з метою сприяння прозорості діяльності органів державної влади, суб'єктів господарювання, які належать до сфери їх управління, запобігання корупційних дій та/або інших порушень законних інтересів суб'єктів підприємництва», – йдеться у положенні про раду бізнес-омбудсмена.

Заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України Валерій П'ятницький:

Бізнес-омбудсменом може бути призначений не тільки громадянин України, а й іноземець.

Із положення (постанови) була вилучена норма про національність (...)
(Кабмін створює раду бізнес-омбудсмена // Сегодня.ua
(<http://ukr.segodnya.ua/economics/enews/kabmin-sozdast-sovet-biznes-ombudsmena-574433.html>). – 2014. – 03.12).

Заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негода:

Уряд за ініціативою Мінрегіону схвалив постанову № 664 від 26.11.2014 р. «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», яка дає можливість органам місцевого самоврядування самостійно затверджувати загальну чисельність апарату місцевої ради, її виконавчих органів та витрати на їх утримання. Документ набирає чинності з 1 січня 2015 року.

Таке рішення органи місцевого самоврядування очікували роками. І це зрозуміло – виключно місцеві ради мають вирішувати питання загальної чисельності апарату ради, її виконавчих органів та витрат на їх утримання.

Працюючи над проектом постанови, Мінрегіон виходив також з положень Європейської хартії місцевого самоврядування.

Урядом доручено Мінрегіону, Мінфіну, Мінекономрозвитку разом із всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування опрацювати у місячний строк питання стосовно розрахунку рекомендаційної чисельності працівників органів місцевого самоврядування для визначення обсягу асигнувань на їх утримання під час формування відповідних бюджетів та за результатами подати Кабінетові Міністрів узгоджені пропозиції *(Зроблено ще один крок на шляху децентралізації – місцеві ради самостійно визначатимуть структуру та чисельність своїх виконавчих органів // Урядовий портал*
(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247792031&cat_id=244276429). – 2014. – 03.12).

Урядом України схвалено Плани імплементації деяких актів законодавства ЄС, розроблених Міністерством аграрної політики та продовольства України.

Відповідне рішення схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України 26.11.2014 року та охоплює заходи з імплементації трьох основних законодавчих актів ЄС: Регламенту Ради ЄС щодо спільної організації ринку вина, Регламенту Комісії ЄС про встановлення деталізованих правил для імплементації Регламенту Ради ЄС про спільну організацію ринку вина та програм державної підтримки, торгівлю з третіми державами, виробничим потенціалом, щодо контролю в секторі вина та Регламенту Європейського Парламенту і Ради ЄС щодо відстеження і маркування генетично модифікованих організмів.

Завдання Планів імплементації регламентів щодо вина: врахування в національному законодавстві України положень щодо енологічних практик, правил походження, географічних зазначень, традиційних назв, а також правил щодо потенційного виробничого потенціалу. Зокрема, питань культивування, визначення заходів контролю у сфері виноградарства для підтримки вітчизняної виноробної галузі, а також збільшення експортного потенціалу України на ринку ЄС.

*План імплементації Регламенту щодо генетично модифікованих організмів спрямований на удосконалення системи відстеження товарів, що складаються або містять ГМО, а також продуктів харчування та кормів, зроблених з ГМО, в цілях полегшення вилучення таких товарів з обігу та надання споживачам найбільш повної інформації щодо генетично модифікованих продуктів та кормів (**Мінагрополітики: Схвалено Плани імплементації деяких актів законодавства ЄС // Урядовий портал** (<http://minagro.gov.ua/node/15283>). – 2014. – 02.12).*

Президент України Петро Порошенко:

Я твердо стою на позиції, що ми маємо залучати найкращий міжнародний досвід аж до включення представників країн, дружніх до України, до Уряду.

Це не останні кандидати з міжнародно визнаним досвідом, які будуть залучені до роботи в органах влади держави (**Маємо використовувати найкращий міжнародний досвід для побудови нової України – Президент // Президент України Петро Порошенко** (<http://www.president.gov.ua/news/31684.html>). – 2014. – 02.12).

Прем'єр-міністр України Арсеній Яценюк:

Люди очікують змін, і ми готові до найрадикальніших, найжорсткіших і найефективніших реформ в країні, яких потребує сьогоднішня Україна. Місія буде виконана.

(...) та висока оцінка наших міжнародних кредиторів жорсткості й правильності реформ, які проведені Україною, є, з одного боку, хорошою оцінкою, а з іншого – це не означає, що ми маємо право зупинитися. Далі буде складніше. І ці складнощі ми всі повинні подолати (**Арсеній Яценюк: «Ми готові до найрадикальніших, найжорсткіших і найефективніших реформ» // Урядовий портал** (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247788780&cat_id=244276429). – 2014. – 02.12).

2 грудня ц.р. заступник Міністра закордонних справ України з питань європейської інтеграції Олена Зеркаль зустрілася з делегацією Європейського Парламенту на чолі з Президентом політичної групи «Прогресивний альянс соціалістів і демократів» Джанні Пітеллою.

В ході зустрічі делегацію Європейського Парламенту було поінформовано про внутрішньополітичну ситуацію в Україні, зокрема

створення проєвропейської коаліції за результатами позачергових парламентських виборів та формування нового складу Уряду України.

Окрему увагу було приділено обговоренню ситуації на Сході України, стану виконання Мінських домовленостей та діяльності місії ОБСЄ.

Дж. Пітелла: необхідно якнайшвидше провести реформи, спрямовані на покращення економічної ситуації в Україні, децентралізацію влади, ефективну боротьбу з корупцією.

Делегація Європарламенту також висловила свою підтримку Україні у питанні безвізового діалогу з ЄС (*Заступник Міністра закордонних справ України з питань європейської інтеграції Олена Зеркаль зустрілася з делегацією Європейського Парламенту // Урядовий портал (<http://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/30270-zastupnikministra-zakordonnih-sprav-ukrajini-z-pitany-jevropejsykoji-integraciji-olena-zerkaly-zustrilasyaz-delegacijeju-jevropejsykogo-parlamentu>). – 2014. – 02.12).*

Пропозиції Мінсоцполітики до проекту Плану відновлення України (сектор «Соціальний захист») з урахуванням підготовки до проведення в Україні Донорської конференції на початку 2015 року обговорили фахівці департаментів та управлінь Міністерства з експертом Групи підтримки ЄС для України паном Хосе Романом Лором.

Начальник Управління міжнародних зв'язків Мінсоцполітики Наталія Попова:

Пропозиції – це поки що робочий варіант, який містить механізми та покрокову реалізацію тих завдань, що їх ставить Уряд з проведення реформ. У документі зазначено мету секторальної політики на середньостроковий період та заходи з її досягнення, конкретизується потреба України у донорській допомозі та послідовність ключових реформаторських кроків.

Міністерство хоче сформувати сучасне трудове законодавство та гнучкий і ефективний ринок праці, зростання питомої ваги якісних нових робочих місць з високим рівнем оплати праці, зниження питомої ваги зайнятих у неформальному секторі економіки, зменшення рівня дефіциту Пенсійного фонду України, підвищення до 50 % питомої ваги коштів на соціальну підтримку, що надаються бідному населенню, розширення соціальних послуг, які надаються за місцем проживання (у громаді), збільшення кількості недержавних організацій, залучених до надання соціальних послуг, тощо.

Проводиться робота з реформування системи надання пільг та державних соціальних допомог із застосуванням адресних підходів, покращення якості та ефективності соціальних послуг.

Керівник II відділу програм допомоги «Стійкий розвиток: економічний/торгівельний і територіальний» Хосе Роман Леон Лора:

Проект Плану відновлення України (сектор «Соціальний захист») відповідає тим викликам, які стоять перед Україною, та вимогам ЄС у

соціальної сфері. Але порадив під час удосконалення документу залучити експертів *Міжнародної організації праці*.

Сторони порушили питання про підготовку *проекту нового Трудового кодексу*, який вже розміщено на офіційному сайті Міністерства і в якому враховані директиви ЄС, а також – *проекту Положення Про Державну службу України з питань праці*, оскільки глава 21 «Співробітництво у галузі зайнятості, соціальної політики та рівних можливостей» Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачає співробітництво з покращення рівня забезпечення охорони здоров'я та безпечних умов праці, проведення тренінгів з питань охорони та безпеки праці, сприяння реалізації відповідних превентивних заходів тощо. У Додатку до глави 21 передбачено наближення національного законодавства до законодавства ЄС у сфері «Здоров'я та безпеки праці» шляхом імплементації 24 директив ЄС.

Міністерство вже встановлено робочі контакти із Європейською агенцією з безпеки праці та охорони здоров'я (EU-OSHA) і найближчим часом відбудуться робочі консультації з метою сприяння започаткуванню двостороннього співробітництва (*Представники Мінсоцполітики та Групи підтримки ЄС для України обговорили пропозиції до проекту Плану відновлення України // Урядовий портал (http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article?art_id=169258&cat_id=107177). – 2014. – 02.12).*

И.о. министра экономического развития Украины Валерий Пятницкий:

(...) Для Украины возможны два сценария выхода из экономического кризиса. Если война будет продолжаться, то достичь экономического оздоровления будет крайне сложно. Если же военные действия прекратятся, то помощь со стороны международных финансовых институтов и ЕС позволит стабилизировать экономическую ситуацию. Если не будет войны, предприятия перейдут в более стабильный и предсказуемый режим работы, а инвесторы почувствуют отсутствие внешних угроз. В таком случае процесс станет вполне управляемым, и мы сможем работать по восходящей. По нашим прогнозам, и в том, и в другом случае в будущем году снова будет снижение валового внутреннего продукта, но меньшее, чем в этом году. Однако, начиная с 2016 года, мы ожидаем позитивного тренда. Без войны – более сильного, в условиях ее продолжения – крайне слабого.

В результате подписания соглашения об ассоциации с ЕС бизнесу станет работать проще. Причем, не только на европейском рынке, но и на самом украинском. Ведь основная часть соглашения о свободной торговле – это не пошлины, о которых так много говорят, а изменение правил игры и их гармонизация с европейскими. При наличии технических стандартов, фитосанитарных требований, правил конкуренции и наказаний за их нарушений, сопоставимых с Европой (*Интерв'ю в. о. Міністра економічного розвитку і торгівлі України Валерія П'ятницького 01.12.2014 р. // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247787675&cat_id=244276512). – 2014. – 02.12).

В.о. Міністра аграрної політики та продовольства України Ігор Швайка:

Нам сьогодні треба визначитись: або ми «бавимось» в реформи, або працюємо над підняттям рівня економіки та на позитивний міжнародний імідж нашої країни. В умовах війни сили спрямовують не на дерегуляцію, а на чітку вертикаль управління. В уряді, що працював з 27 лютого по 27 листопада, я був одним з найголовніших противників реформ! Бо найбільше ці реформи торкнулися аграрного сектору: в якості, в безпечності харчових продуктів, сертифікації продукції. Цими «реформами» «горе-діячі» добилися того, що сьогодні наші європейські партнери прохолодніше почали ставитися до нас, зокрема, в галузі тваринництва. Вони сьогодні кажуть нам, мовляв, ви там в себе в Україні щось «нареформували», тепер ми візьмемо паузу, поки ви розберетеся та гарантуєте нам стабільність, якість та безпечність (*«Нам сьогодні треба визначитись: або ми «бавимось» в реформи, або працюємо над підняттям рівня економіки та на позитивний міжнародний імідж нашої країни», – Ігор Швайка // Прес-служба Мінагрополітики (<http://minagro.gov.ua/uk/node/15280>). – 2014. – 02.12).*

Заступник Міністра освіти і науки Інна Совсун:

МОН працює над викриттям корупційних схем на вищому рівні в освіті. Під антикорупційною діяльністю МОН розуміється не тільки хабарництво, а й випадки викриття та викоренення схем на вищому рівні, над якими Міністерство працює дев'ять місяців.

Зокрема, минулого тижня МОН ліквідувало державне підприємство Інститут інноваційних технологій та змісту освіти МОН. Одна із основних схем корупції – це модель закупівлі підручників, яка є вкрай не прозорою. Складно було поміняти людей, які започаткували та брали участь у цих процесах. Тому, Міністерство кілька місяців працювало над тим, щоб ліквідувати Інститут інноваційних технологій та змісту освіти, що відповідав за закупівлю підручників (*МОН працює над викриттям корупційних схем на вищому рівні в освіті // Урядовий портал (<http://www.mon.gov.ua/ua/news/40998-mon-pratsyue-nad-vikrittyam-koruptsiynih-shem-na-vischomu-rivni-v-osviti>). – 2014. – 01.12).*

Заступник директора департаменту розвитку торгівлі Міністерства економічного розвитку і торгівлі України Сергій Литвиненко:

У Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України, за дорученням Кабінету Міністрів, працюють над проектом Концепції реалізації державної політики розвитку внутрішньої торгівлі. Проект передбачатиме удосконалення нормативно-правової бази, яка регулює торговельну діяльність і захист прав споживачів, відповідно до законодавства ЄС; посилити відповідальність за порушення правил торгівлі, ліквідувати

стихійну торгівлю, удосконалити державну цінову політику й поліпшити регулювання ціноутворення на соціально значущі товари та дитяче харчування.

Шляхи вирішення – розширення практики застосування безготівкових розрахунків, зменшення регуляторного тиску на підприємства торгівлі, забезпечення ефективного контролю за якістю й безпечністю харчової і нехарчової продукції, удосконалення системи підготовки спеціалістів у сфері торгівлі та послуг.

Додатковий стимул – забезпечення розподілу функцій та завдань між центральними й місцевими органами виконавчої влади із запровадженням нових механізмів та інструментів. Це стосується розвитку торгівлі у регіонах за рахунок створення привабливих умов ведення бізнесу й ефективного контролю за діяльністю підприємств торгівлі, сприяння залученню інвестиційних і кредитних коштів у розвиток матеріально-технічної бази, упровадження інноваційних технологій у цій сфері, забезпечення доступності товарів для населення, підвищення конкурентоспроможності підприємств, підтримка національних виробників, урегулювання відносин, пов'язаних із організацією та функціонуванням роздрібних ринків, створення умов для продажу сільськогосподарської продукції безпосередньо її виробниками.

Реалізація Концепції забезпечить зростання обігу роздрібною торгівлі щороку на 2-6,5%, що, в свою чергу, збільшить надходження до державного й місцевих бюджетів щороку на 3,5-4 млрд. гривень. А також дозволить збільшити торговельні площі й чисельність додаткових робочих місць у сфері торгівлі (приблизно на 9%) через відкриття нових об'єктів роздрібною торгівлі, зокрема у сільській місцевості (*У Мінекономрозвитку працюють над проектом Концепції реалізації державної політики розвитку внутрішньої торгівлі // Урядовий портал ((http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247785444&cat_id=244277212)). – 2014. – 01.12).*

1 грудня в Міністерстві молоді та спорту України презентували Концепцію реформування сфери спорту та фізичної культури.

Міністр молоді та спорту України Дмитро Булатов:

З самого початку роботи над Концепцією ми бачили такі головні завдання реформи українського спорту:

Євроінтеграція. Розширення співробітництва із міжнародними організаціями, розвиток європейського виміру в спорті. Це також сприятиме євроінтеграції України в цілому.

Конкуренція за правилами. Спорт стає основою для формування та підтримки в суспільстві навичок чесної конкуренції за правилами.

Дерегуляція і автономія спорту. Розбудова недержавного сектору країни через розширення повноважень громадських організацій, в тому числі – спортивних».

Реформа має йти за чотирма ключовими напрямками: спорт вищих досягнень; масовий спорт; спорт у системі освіти та інфраструктура.

(...) Спортивні школи отримають статус спортивних клубів, а разом з цим – більше повноважень. Спортивний клуб – це загальноприйнята в Європі система задоволення потреб громадян країни у спорті та здоровому способі життя. Державні і недержавні спортивні клуби матимуть рівні можливості, що призведе до відкритої та чесної конкуренції (*У Мінмолодьспорту презентували Концепцію реформування сфери спорту в Україні // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247785248&cat_id=244277212). – 2014. – 01.12).

Відбулася зустріч Першого заступника Міністра закордонних справ України Наталії Галібаренко та Заступника Міністра закордонних справ України Сергія Кислиці з Комісаром Ради Європи з прав людини Нільсом Муйжнієксом.

Були обговорені актуальні питання, пов'язані з опрацюванням українською стороною Національної стратегії з прав людини, розробка якої передбачена Указом Президента України №811/2014 від 15.10.2014 року, а також підготовкою Плану дій Ради Європи для України на 2015–2017рр.

Сторони також обмінялися думками щодо особливостей ситуації в Україні в сфері прав людини в умовах анексії Криму, агресії проти України з боку Російської Федерації, а також діяльності незаконних озброєних формувань на території Донецької та Луганської областей.

Візит Комісара РЄ з прав людини в Україну (1–6 грудня ц.р.) відбувається у зв'язку з його участю у зустрічі з питань розробки Національної стратегії з прав людини і необхідністю відвідування східних регіонів України в контексті виконання своїх повноважень (*Щодо зустрічі керівництва МЗС з Комісаром Ради Європи з прав людини Нільсом Муйжнієксом // Урядовий портал* (<http://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/30242-shhodo-zustrichi-pershogo-zastupnika-ministra-zakordonnih-sprav-ukrajini-nataliji-galibarenko-ta-zastupnika-ministra-zakordonnih-sprav-ukrajini-sergija-kislici-z-komisarom-radi-jevropi-z-prav-lyudini-nilyson-mujzhnijeksom>). – 2014. – 01.12).

Т.в.о. Міністра охорони здоров'я України Василь Лазоришинець:

Реформу можна розпочинати лише після того, як і пацієнти, і лікарі будуть її знати, розуміти і підтримувати.

Реформувати медичну систему неможливо окремо від інших галузей. Без реформи адміністративної, фінансової чи пенсійної це неможливо, бо то буде не реформа, а профанація. Тому необхідно чітко визначити для кожного міністерства зону відповідальності в медичній реформі (*Василь Лазоришинець: Реформу можна розпочинати лише після того, як і пацієнти, і лікарі будуть її знати, розуміти і підтримувати // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247784157&cat_id=244277212). – 2014. – 01.12).

Президент провів зустріч з Президентом Європейського Інвестиційного банку, Головою Ради директорів ЄІБ Вернером Хойером. Співрозмовники обговорили стан виконання спільних проектів, які реалізуються в Україні за підтримки Європейського інвестиційного банку.

Президент України Петро Порошенко привітав сьогоднішнє підписання Угоди щодо проекту фінансування модернізації та реконструкції магістрального газопроводу Уренгой-Помари-Ужгород, який передбачає виділення ЄІБ 150 млн. євро для проекту на загальну суму 300 млн. євро. (...) такий проект сприятиме енергетичній диверсифікації та енергетичній безпеці не лише України, але й Європи.

Президент ЄІБ Вернер Хойер запевнив у готовності співпрацювати щодо питання децентралізації. При цьому він відзначив важливість надання державних гарантій під такі проекти.

За підтримки Європейського інвестиційного банку на різних стадіях проектного циклу зараз перебувають 22 інвестиційних проекти для розвитку державної інфраструктури, енергетики та енергозбереження тощо, сума позик за якими становить близько 3,75 млрд євро (*Глава держави обговорив з Президентом Європейського Інвестиційного банку перспективи фінансування спільних проектів // Президент України Петро Порошенко (<http://www.president.gov.ua/news/31678.html>). – 2014. – 01.12).*

1 грудня в Україні розпочинає роботу місія ЄС з реформування безпекового сектору (EUAM).

EUAM є незброєною цивільною місією, що не матиме виконавчих повноважень. Вона надаватиме підтримку та консультування відповідним українським діячам з питань реформи сектору безпеки на стратегічному рівні.

Діяльність місії охоплюватиме все законодавство, в тому числі щодо прокуратури та судів, а також правоохоронних органів, без урахування оборонного сектору (*В Україні розпочинає роботу місія ЄС з реформування сектору безпеки // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/1/7028305/>). – 2014. – 01.12).*

1 грудня в ЦИК начнеться перевірка в соответствии с Законом Украины «Об очистке власти».

В соответствии с документом, проверка в отношении членов ЦИК будет проходить с 1 декабря этого по 28 февраля следующего года. Помимо этого, с 1 марта по 31 мая 2015 года будут проверять руководителей Секретариата Центральной избирательной комиссии и Службы распорядителя Государственного реестра избирателей, начальников управлений, заведующих самостоятельных отделов, секретариат ЦИК и службы распорядителя Государственного реестра избирателей, а также всех их заместителей.

На период с 1 июня по 30 сентября 2015 года запланированы проверки по заведующим отделов в составе управлений, заведующим секторами, главным консультантам, главным специалистам, ведущим специалистам Секретариата ЦИК и Службы распорядителя Государственного реестра избирателей и работникам патронатной службы Центральной избирательной комиссии (*С 1 декабря в ЦИК начинается люстрация // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/S-1-dekabrya-v-CIK-nachinaetsya-lyustraciya-53871.html>). – 2014. – 01.12).*

Министр обороны Степан Полторак:

Мы проведем внеочередную переаттестацию всего руководящего состава Министерства обороны, начиная от заместителя министра обороны, руководителей департаментов, тех людей, которые принимают решения, руководителей Вооруженных сил Украины, чтобы определить эффективность их работы (*Полторак: Руководство Минобороны и ВСУ пройдет внеплановую переаттестацию // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Poltorak-Rukovodstvo-Minoborony-i-VSU-proydet-vneplanovuyu-pereattestaciyu-53835.html>). – 2014. – 01.12).*

Президент Украины Петр Порошенко потребовал от прокуратуры повышения эффективности ее работы, в частности, в борьбе с коррупцией и расследованиями резонансных преступлений.

Президент Украины Петр Порошенко:

Общество сегодня имеет серьезные претензии к Генеральной прокуратуре, местным прокуратурам и к медленному реформированию вашей структуры.

Основными проблемами является избежание наказания высокопоставленными чиновниками, невозврат украденных государственных средств и пребывание на должностях прокуроров-коррупционеров (*Порошенко потребовал от прокуроров большей эффективности в борьбе с коррупцией и расследовании преступлений на Майдане // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Poroshenko-potreboval-ot-prokurorov-bolshey-effektivnosti-v-borbe-s-korrupciey-i-rassledovanii-prestupleniy-na-Maydane-53626.html>). – 2014. – 28.11).*

Посол Швеции в Украине Андреас фон Бекерат:

Швеция оказывает поддержку реформам на постоянной основе – 25 млн евро ежегодно, и мы будем это продолжать (*Швеция планирует ежегодно давать на реформы в Украине €25 млн // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/SHveciya-planiruet-ezhagodno-davat-na-reformy-v-Ukraine-25-mln-53553.html>). – 2014. – 28.11).*

В четверг, 27 ноября, в парламенте был зарегистрирован законопроект №1014 «О внесении изменений в некоторые законы

Украины относительно обеспечения национальной безопасности Украины», касающийся отмены внеблокового статуса Украины.

Инициатором документа стал депутат Верховной Рады Тарас Батенко от фракции Блока Петра Порошенко (*Блок Порошенко подал законопроект об отмене внеблокового статуса Украины // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Blok-Poroshenko-podal-zakonoproekt-ob-otmene-vneblokovoogo-statusa-Ukrainy-53509.html>). – 2014. – 28.11).*

Евросоюз собирается выделить Украине €55 миллионов евро для реализации Государственной стратегии регионального развития, сообщили в пресс-службе представительства Евросоюза в Украине в Facebook.

Йоганнес Хан, европейский комиссар по расширению и европейской политике соседства, и Валерий Пятницкий, исполняющий обязанности министра экономического развития и торговли Украины, подписали финансовое соглашение о начале новой программы «Поддержка региональной политики Украины».

Комиссар Европейского Союза по вопросам расширения и политики соседства Йоханнес Хан:

(...) Этим соглашением ЕС поддержит децентрализацию и реформы региональной политики Украины. Средства ЕС будут способствовать реализации всех трех задач государственной стратегии регионального развития Украины до 2020 года – в частности, повышению конкурентоспособности регионов, территориальной социально-экономической интеграции и эффективному государственному управлению в сфере регионального развития (*В ЕС выделяют €55 млн на поддержку децентрализации и реформ региональной политики в Украине // Гордон (<http://gordonua.com/news/money/V-ES-vydelyat-55-mln-na-podderzhku-decentralizacii-i-reform-regionalnoy-politiki-v-Ukraine-53498.html>). – 2014. – 28.11).*

Председатель Государственной пограничной службы Виктор Назаренко:

В Государственной пограничной службе Украины после принятия закона о люстрации началось массовое увольнение высшего офицерского состава.

Если брать по запретам, там есть один – это, те граждане, которые закончили вузы КГБ СССР – они фактически подпадают под запрет действия этого закона. У нас на начало действия этого закона таких лиц было 147 в Госпогранслужбе. На сегодня они все находятся в процессе люстрации, многие из них уже или сами уволились до того, как закон вступил в силу.

В то же время, учитывая реформы, которые мы анонсировали на коллегии 13 ноября, достаточно большое количество и генералов, и офицеров поняли, что те требования, которые мы будем предъявлять и в плане организации работы, в плане борьбы с коррупцией, им не подходят, и они

сами изъявили желание уволиться. Есть категория, которая не устраивает нас, как руководство учреждения.

За последние полтора месяца уволились 15 генералов, еще 10 находятся в процедуре увольнения (*В Госпрогранслужбе за полтора месяца уволились 15 генералов после принятия закона о люстрации // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/politics/society/v-gospogransluzhbe-za-poltora-mesyaca-uvolilis-15-generalov-posle-prinyatiya-zakona-o-lyustracii-573024.html>). – 2014. – 28.11).

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Служители Фемиды вновь рассмотрят дело начальника отдела кадров и экс-заместителя главы Харьковской областной прокуратуры Владимира Суходубова. Решение суда первой инстанции о его восстановлении в должности прокуратура уже оспорила в Харьковском апелляционном админсуде.

Юрист Виктор Смородинский:

Восстановивший люстрированного прокурора суд посчитал, что Суходубова уволили незаконно, поскольку на тот момент он занимал должность начальника отдела кадров, которая люстрации не подлежит. Суд неправильно истолковал Закон «Об очищении власти», потому что в нем сказано, что лица, занимавшие в определенный период такие должности (первый зампрокурора), не могут занимать какие-либо должности в государственных органах сегодня (*Макаренко А. В Харькове требуют повторной люстрации экс-заместителя прокурора области // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/v-harkove-trebuyut-povtornoj-lyustracii-eks-zamestitelya-prokurora-oblasti-574518.html>). – 2014. – 04.12).

Министр экономики Украины Айварас Абромавичус:

Мы планируем запустить реформу управления государственных предприятий еще до конца года. Вносим 16 законопроектов в парламент (...) и мы также планируем запустить и продвинуть через парламент ряд законов, связанных с дерегуляцией (*Абромавичус: Минэкономразвития начнет реформу управления госпредприятий до конца года // Гордон* (<http://gordonua.com/news/money/Abromavichus-Minekonomrazvitiya-nachnet-reformu-upravleniya-gospredpriyatij-do-konca-goda-54342.html>). – 2014. – 04.12).

Сьогодні в Ужгороді пройшов перший день семінару-тренінгу з моніторингу та оцінки «Національного плану дій Стратегії захисту й інтеграції в українське суспільство ромської національної меншини на період до 2020 року». Вперше в Україні, неурядові організації, серед яких і ромські, за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» (м. Київ) та Європейського ромського правового центру (м. Будапешт), взяли за

нелегку справу – проаналізувати стан виконання Плану заходів «ромської» стратегії нашого Кабінету Міністрів в ряді областей держави.

Збір первинної інформації по кожній з областей відбувається через подання інформаційних запитів до органів місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування, проведення анкетування в ромських громадах та організації фокус-груп з представниками влади (*В Ужгороді розпочався моніторинг стану виконання «ромської» стратегії // KarpatNews.in.ua (http://karpatnews.in.ua/news/92138-v-uzhhorodi-rozpochavsia-monitorynh-stanu-vykonannia-romskoi-stratehii-foto.htm). – 2014. – 04.12).*

З 1 по 4 грудня в області відбуваються засідання груп регіональних експертів щодо розробки Плану реалізації Стратегії розвитку регіону на період 2015–2017 років.

Зокрема, сьогодні роботи опрацьовувала експертна група, до складу якої увійшли найкращі фахівці з питань розвитку сільських територій, серед яких національний експерт з питань сільськогосподарського розвитку Роман Корінець, начальник Регіонального фонду підтримки підприємництва Євген Микитюк, заступник директора департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації Іван Андрійшин, а також представники інших областей (Чернівецька і Закарпатська), зацікавлених у втіленні подібних проектів у своїх регіонах.

Основні критерії відбору проектів – врахування в них можливостей розвитку регіону та людського потенціалу для реалізації Стратегії. Головним завданням стало дотримання стратегічних цілей, індикативної вартості проекту, місця реалізації, результату, якого планують досягти (*Групи регіональних експертів розробляють план реалізації стратегії розвитку Прикарпаття // Івано-Франківська обласна державна адміністрація (http://www.if.gov.ua/?q=news&id=25626). – 2014. – 03.12).*

Биометрические паспорта подготавливают для выхода в Николаевской области. Первые выдачи планируют начать уже с 1 января 2015 года. В областном центре уже установлена необходимая техника, а на данный момент проводятся тестирования. Уже существует 6 отделений, в дальнейшем планируется еще восемь, из них в Первомайске и Баштанке.

Технические вопросы решаются за первый квартал. Из-за нововведений есть возможность, что создадутся очереди, однако обычный паспорт будет считаться действительным до получения биометрического (*В Николаеве с 1 января появятся биометрические паспорта // Николаевские новости (http://mykolayiv.osp-ua.info/?news=92301). – 2014. – 03.12).*

3 грудня, в Закарпатській ОДА відбулася робоча нарада з питань розробки проекту Стратегії розвитку Закарпатської області на період до 2020 року.

Перший заступник голови облради Михайло Попович: Закарпаттю потрібен чіткий, консолідований та ефективний план дій для стимулювання

розвитку економіки краю, зросту добробуту населення та якості життя». Пріоритетом має слугувати ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку, децентралізація державних повноважень з передачею місцевим органам влади фінансових ресурсів». Розроблений фахівцями стратегічний план розвитку Закарпатської області повинен враховувати загальнодержавні пріоритети, конкурентні переваги, обмеження, загрози, цілі розвитку регіону та критерії їх досягнення.

Під час дискусії учасниками наради було досягнуто, що до розробки Стратегії з відповідними прогнозованими, аналітичними і програмними документами економічного і соціального розвитку необхідно залучити провідних науковців вишів Закарпаття та громадських експертів. Відтак учасники діалогу домовилися у більш ширшому колі, із залученням фахових експертів, зустрітися наступного четверга для подальшого обговорення та визначення (*Обласна влада з науковцями обмірковували над стратегією збалансованого розвитку Закарпаття в найближчі 5 років // Закарпатська обласна державна адміністрація (<http://www.carpathia.gov.ua/ua/publication/content/10406.htm>). – 2014. – 03.12*).

2 грудня 2014 року в Івано-Франківську відбувся круглий стіл на тему «Розробка стратегії регіонального розвитку Івано-Франківської області: досягнення та перспективи». Захід проводився в рамках проекту «Регіональна політика в Україні: громадський моніторинг стратегій регіонального розвитку», який впроваджується за підтримки ЄС.

Впродовж круглого столу учасники обговорили положення Стратегії регіонального розвитку області, систему громадського моніторингу, а також методологію розробки та перспективи реалізації стратегії у найближчі роки (*Назар Косаревич: Реалізація Стратегії області повинна відбуватися з врахування мреалістичних показників бюджетного забезпечення // Бліц-інфо (<http://www.blitz.if.ua/?q=news&id=24889>). – 2014. – 03.12*).

На Херсонщині планують у найкоротший термін запровадити електронне урядування, яке має на меті зробити діяльність органів влади більш ефективною та відкритою. Про це йшлося під час прес-конференції, присвяченої презентації проекту «Зелена книга»: стратегія політики е-урядування.

Керівник апарату облдержадміністрації Володимир Ключевський: основна мета обласної влади – прозорість, яка може бути реалізована завдяки електронному урядуванню. Е-урядування – це прорив, адже у кожній селищній та сільській раді громадяни зможуть здійснювати подачу документів у електронному вигляді та одразу отримувати результат.

Директор Департаменту з питань внутрішньої та інформаційної політики Філіпп Кокош:

В облдержадміністрації розпочато активну роботу щодо модернізації її офіційного веб-сайту, спрощення доступу громадян до його інформаційних

ресурсів *(Херсонщина долучається до впровадження електронного урядування // Херсонщина офіційний сайт херсонської обласної державної адміністрації (http://www.oda.kherson.ua/ua/news/hersonshhina-priobshhaetsya-k-vnedreniyu-ehlektronnogo-pravitelstva). – 2014. – 02.12).*

Директор Департаменту економічного розвитку, торгівлі та промисловості Львівської обласної державної адміністрації Василь Лозинський:

Із передбачених 2,3 млн грн в обласному бюджеті 2014 року на Програму з енергозбереження для населення Львівщини на 2013-2016 роки усі кошти буде використано. У 2014 році було надано 775 кредитів населенню Львівщини на проведення енергозберігаючих заходів.

Голова постійної комісії з питань інвестиційної та регуляторної політики, ПЕК, енергоефективності і розвитку підприємництва Львівської обласної ради Тарас Федак:

Потрібно проводити інформування, навчання населення *(Львівська обласна рада і надалі підтримуватиме програму з енергозбереження для населення Львівщини // Львівська обласна рада (http://www.oblrada.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=6262:lvivska-oblasna-rada-i-nadali-pidtrimuvatime-programu-z-energozberezhennja-dlja-naselennja-lvivschini&catid=9:news&Itemid=1). – 2014. – 02.12).*

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Спікер Верховної Ради Володимир Гройсман:

Наступного тижня Верховна Рада України розгляне питання децентралізації та боротьби з корупцією *(Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf. – 2014. – 04.12).*

Міністр фінансів Наталія Ярецько:

Бюджетна політика уряду наступного року буде зосереджена на податковій реформі *(Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf. – 2014. – 04.12).*

Від прибічника страхової медицини новопризначеного міністра охорони здоров'я України Олександра Квіташвілі обіцяють повне викорінення корупції в системі охорони здоров'я *(Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ // https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf. – 2014. – 04.12).*

Міністр закордонних справ Нідерландів Берт Кундерс:

Нідерланди допоможуть Україні впроваджувати економічні і політичні реформи (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 04.12).

Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк:

Всі міністри, всі кандидати подані на посади повинні пройти антикорупційну перевірку і люстраційну перевірку (*Ukraine Reforms Communications Taskforce / УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 04.12).

Інвестори радять першою провести люстрацію і готові чекати на реальне впровадження реформ не більш, як півроку (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 02.12).

Нардеп Юрій Луценко звинуватив Кабінет Міністрів України у зволіканні впровадження реформ. Dmytro Shymkiv: за відсутність впровадження реформ в Україні за останні вісім місяців повинен відповісти минулий Кабінет Міністрів.

Нардеп Юрій Луценко: фракція Блоку Петро Порошенко хоче почути від кожного кандидата у міністри його позицію стосовно боротьби з корупцією. У ПАРС закликали владу України виконати рекомендації Венеціанської комісії щодо закону «Про очищення влади» (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 02.12).

Верховний представник ЄС із закордонних справ і політики безпеки Федеріка Могеріні:

#ЄС більше, ніж раніше буде фокусуватися на проведенні реформ в Україні (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 02.12).

В оновленому законі «Про державну службу» пропонують виключно конкурсний відбір на держпосади, розділити політичні та адміністративні посади, а також змінити принцип нарахування зарплатні (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ* // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 02.12).

Триває перевірка працівників Мін'юсту. Декларації служителів феміди вже можна перевірити на сайті Очищення влади: <http://lustration.minjust.gov.ua/main/checking>

Якщо маєте важливу інформацію про незадеклароване майно або докази за іншими критеріями закону «Про очищення влади», – заповнюйте люстраційну скаргу на нашому сайті: <http://lku.org.ua/lustskarga>

(Люстраційний комітет // <https://www.facebook.com/luscomitet?ref=stream>. – 2014. – 02.12).

Реформа спорту почнеться в 2016, а зараз перший етап: аналіз ситуації і розробка дорожньої карти (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 01.12).*

Екс-міністр економічного розвитку і торгівлі України Павло Шеремета:

Що треба робити, щоб реформатори мали кращу можливість перемогти? Спочатку визначити пріоритети, потім – структуру уряду, потім – місію і кількісні цілі нових міністерств і лише ПОТІМ – призначати у НОВУ структуру міністрів (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 01.12).*

Експерти РПР Ігор Коліушко та Віктор Тимошук презентують зміни до закону про КабМін. Саме реформа виконавчої влади повинна стати трампліном реформ – спочатку потрібно сформувати систему менеджменту влади, а вже після цього активна робота (*Реанімаційний пакет реформ // <https://www.facebook.com/platforma.reform?ref=stream&fref=nf>. – 2014. – 01.12).*

Інновації податкової системи наступного року будуть випробовувати на тютновій галузі (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 28.11).*

Про своє очікування реформ від України заявила й Парламентська Асамблея ОБСЄ (*Ukraine Reforms Communications Taskforce/УкрMediaЦентр Реформ // <https://www.facebook.com/UaReforms?fref=nf>. – 2014. – 28.11).*

Голова Держприкордонслужби Віктор Назаренко:

Підготовлений пакет реформ включає 7 напрямків, в першу чергу, це зміна психології управління. Ми її будемо базувати на двох принципах. Перший принцип – це принцип субсидіарності, це коли вищі органи управління мають право втручатися в діяльність, вибачте за таке слово, більш нижчих управлінських ланок лише у разі, коли тим не вистачає сил, ресурсів або повноважень. І друге – це децентралізація. Ми вже вносимо зміни у відомчі нормативні акти, розширюємо спектр повноважень керівників регіональних управлінь та органів охорони державного кордону (*Пакет реформ Держприкордонслужби включає 7 напрямків, – Назаренко //*

112.ua (<http://ua.112.ua/golovni-novyni/paket-reform-derzhprikordonsluzhbi-vklyuchaye-7-napryamkiv-nazarenko-152988.html>). – 2014. – 28.11).

ЭКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Где находится магический кристалл, «философский камень» превращения Украины в европейского экономического «тигра»?

(...) Ключевые условия для успешных реформ – не правильно выписанные законы. И даже не «импортные» реформаторы в новом Кабмине, успешно работавшие у себя в странах.

Потому что ответ на вопрос об успешности реформ лежит совершенно в другой плоскости, нежели теоретические споры о том, кто лучше с ними может справиться – украинцы или иностранцы. А в том, будут ли:

а) назначены конкретные люди, несущие персональную и полную ответственность за реализацию чётко обозначенных задач по реформированию порученного им направления;

б) будут ли эти ответственные за реформы обладать необходимыми полномочиями для решения поставленных задач;

в) будут ли у них в распоряжении ресурсы, необходимые для реализации работы по реформированию своей сферы.

Именно при выполнении этих условий проведение реформ получит шанс на успешность (...) (*Миселюк А. Успішні реформи «по-новому» // Країнська правда* (<http://www.pravda.com.ua/articles/2014/12/4/7046439/>). – 2014. – 04.12).

Исполнительный директор Международного фонда Блейзера Олег Устенко:

Приветствуя борьбу с коррупцией, не могу не отметить, что эта борьба ни к чему не приводит, поскольку ведется в одном векторе: взяточников ловят и наказывают. В то же время к гораздо большему эффекту привели бы превентивные меры.

Украине следует идти по пути Румынии, Болгарии, Грузии, которым удалось существенно снизить уровень коррупции. Причем повышение зарплат чиновникам – это не мера, а в лучшем случае лишь одно из условий.

Самое главное условие этой борьбы – убрать возможности для коррупции.

Люстрация без пересмотра функций государства так и останется лозунгами. Почему у нас до сих пор существуют государственные предприятия? Почему дерегуляцию бизнеса называют «непопулярной реформой»? Мы живем в мифах, подобных тем, что госпредприятия – это хорошо, а дерегуляция бизнеса – плохо. Между тем, чем меньше в нашей жизни будет государственных предприятий и учреждений, тем будет лучше для нас (*Украина снова оказалась в «клубе» самых коррумпированных стран // Continent* (<http://continent-news.info/newsinfo.html?unitId=370639>). – 2014. – 03.12).

Позаштатний радник Президента України Олег Медведєв:

Більшу частину уряду складають українці, іноземців притягнуто тільки троє. Реформатори всіх часів і народів привертали до реформування держави іноземний досвід і його носіїв.

Логіка таких призначень полягає в двох речах: по-перше, люди дійсно мають цікавий досвід. (...) По-друге, ці люди мають перевагу – вони не інкорпоровані в систему традиційних українських зв'язків, які сильно впливають на українське суспільство. Вони ні з ким не пов'язані, вони нікому нічого не винні і їм ніхто не винен. А коли людина не перебуває в такій системі, вона якраз і може ефективно впроваджувати реформи, кажучи російською мовою, «не взирає на лица».

І остання ідея, яка ще не реалізована – залучити іноземця на посаду керувати Національним антикорупційним бюро.

(...) Я вважаю, що це була одна з найкращих ідей – залучити на посаду міністра охорони здоров'я людину, яка реально реформувала і змінила цю сферу в Грузії. Грузинська система на початку реформування мала точно такі ж недоліки, як і українська (*Олег Медведєв: Іноземець на посаду голови Національного антикорупційного бюро стане наступним призначенням Президента // Сьогодні.ua (<http://ukr.segodnya.ua/ukraine/oleg-medvedev-inostranec-na-dolzhnost-glavy-nacionalnogo-antikorrupcionnogo-byuro-stanet-sleduyushchim-naznacheniem-prezidenta-574445.html>). – 2014. – 03.12).*

Голова комітету Європарламенту в закордонних справах Елмар Брок:

Наразі не час обговорювати членство наших східних сусідів – України, Молдови, Грузії – в НАТО.

Варто підтримувати політичні та економічні реформи, а також реформи силових структур в Україні, Молдові та Грузії політичними і фінансовими засобами, щоб наблизити їх до ЄС (*ЄС вивчає можливості надання Україні додаткової фінансової допомоги // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/news/2014/12/3/7028421/>). – 2014. – 03.12).*

Советник администрации Президента Иван Хилобок:

Количество государственных служащих в Украине будет уменьшаться, но в то же время их заработную плату увеличат до конкурентного уровня.

Это должно происходить исходя из функционального анализа. Мы считаем, что должны сокращаться прежде всего контрольные функции государства. Переход от административно-планового управления государством к демократической либеральной модели. И в зависимости от того, какое будет количество органов, какие в них функции, задачи – исходя из этого будет поставлен вопрос о количестве государственных служащих. Есть вопрос обновления и повышения качества государственных служащих. В «Стратегии 2020» показатель на уровне 70% к 2020 году.

Председатель Нацгосслужбы Украины Константин Ващенко:

Мы в Украине имеем еще пост-советскую государственную службу, со всеми недостатками, противоречиями и проблемами. Подписав Соглашение об ассоциации, одно из обязательств, которое Украина на себя взяла – это построить государственную службу, которая базируется на принципах, подходах, традициях государственной службы ведущих европейских стран *(Государственных служащих в Украине будут и дальше сокращать, но сколько – пока не известно // Finance.ua (http://news.finance.ua/ru/news/~/339663). – 2014. – 02.12).*

Виконавчий директор українського представництва Transparency International Олексій Хмара:

Антикорупційні закони, прийняті 14 жовтня 2014 року, заклали лише основу, фундамент для змін. Якою ж буде справжня реформа – покажуть найближчі події. Причому вже зразу у грудні. Новий Уряд країни спільно з новим парламентом мають попрацювати над бюджетом країни на 2015 рік. І чи знайдуться у ньому гроші на Антикорупційне бюро чи електронну систему всіх декларацій чиновників, – питання досі відкрите. Політична воля – це не лише рішучі заклики з високих трибун. Це цілком практичні кроки на виконання нових антикорупційних законів, як то прозорий підбір персоналу нових антикорупційних органів, покарання всіх причетних до корупційних схем, невтручання в роботу борців з корупцією. Саме цього не вистачає Україні аби піднятися у рейтингах Індексу сприйняття корупції.

Transparency International відмічає й певні позитиви в антикорупційних кроках країни – за останній рік бюрократія стала менше душити бізнес, експорт та імпорт стають трохи вільнішими від хабарів.

Для того, аби в Україні відбулися реальні антикорупційні зміни, Transparency International Україна закликає Уряд, парламент та президента зробити п'ять негайних кроків:

Належним чином запуснути роботу нових антикорупційних органів, ухваливши правки до антикорупційних законів та передбачивши необхідні ресурси на створення інституцій та добір кваліфікованих кадрів.

Невідкладно ухвалити розроблене експертами законодавство про повну прозорість фінансів політичних партій та виборчих кампаній.

На основі прийнятої Антикорупційної стратегії України розробити деталізований план дій Уряду у сфері протидії корупції, до виконання якого залучити широку громадськість та медіа.

Забезпечити реальне розкриття даних державних реєстрів, передусім, реєстру нерухомості та земельного кадастру.

Розпочати регулярні перевірки публічних службовців на добросовісність, в тому числі через співставлення їх стилю життя із задекларованими майном і статками *(І через рік після майдану Україна лишається найкорумпованішою країною Європи // Transparency International (http://ti-ukraine.org/news/oficial/5053.html). – 2014. – 02.12).*

Политолог Владимир Цыбулько:

С точки зрения украинской модели государства предложение Президента Украины Петра Порошенко назначать на должности в украинском Правительстве иностранцев – это рациональный жест, попытка отстранить олигархические монополии от формирования государственного кадрового потенциала.

(...) Возможно, нам стоит попытаться изменить саму модель госслужбы. Контрактывать людей, независимо от гражданства, искать просто квалифицированных специалистов.

Во всяком случае, эта инициатива имеет далеко идущие последствия. Потому что идея создать государство как арбитра между конкурирующими корпорациями, на мой взгляд, очень продуктивна (...) *(Идея Президента Украины назначать в Правительство иностранных специалистов — рациональный жест – политолог // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5059-ideya-prezidenta-ukrainy-naznachat-v-pravitelstvo-inostrannykh-spetsialistov-ratsionalnyy-zhest-politolog>). – 2014. – 02.12).*

В отличие от многих других реформаторских начинаний, задекларированных в Коалиционном соглашении, концепция бюджетной децентрализации, по информации Укринформа, достаточно проработана.

Позитивы и риски предлагаемой реформы

1. Укрупнение громад.

А) Идея – территориальные громады консолидируются на добровольных началах, чтобы объединенный бюджет смог полноценнее оказывать базовые услуги местного самоуправления и вышел на прямые отношения с государственным бюджетом.

Б) Позитив – Украина, как на европейские стандарты, имеет чрезмерное количество административно-территориальных единиц (около 30 тысяч, из которых 27 тысяч – села), что усложняет государственное управление и доступ к качественным публичным услугам. Поэтому громады нужно «подталкивать» к объединению. Среди прочего, сократится количество чиновников.

В) Риски – украинцы, как мы уже неоднократно убедились, болезненно воспринимают вмешательство государства в их частное пространство.

Поэтому существует опасность, что жители малых громад будут настаивать, что сельский голова на 800 жителей и школа с 20 учителями на 20 детей – залог выживания их села.

2. Государство проникается финансированием среднего образования и базового здравоохранения.

Позитив – органы местного самоуправления фактически снимают с себя ответственность за эти делегированные государством полномочия и фокусируются на выполнении собственно присущих им функций – занимаются развитием, благоустройством и ЖКХ населенных пунктов. И в придачу – дошкольным образованием.

Риски – именно из-за этой новации и появляется вопрос: о чем в на самом деле идет речь – таки о децентрализации или наоборот – централизации, ведь государство полностью берет на себя ответственность за финансирование этих функций (плюс социальная защита).

3. Новые налоги.

Позитив – органы местного самоуправления практически впервые получают реальные источники поступлений, которые будут направляться на развитие инфраструктуры населенных пунктов. По причине заинтересованности горсоветов в получении налога на недвижимость начнет наводиться порядок в системе регистрации имущественных прав. Области, получив доступ к корпоративному налогу, активнее будут развивать предпринимательство.

Риски – Рада так и не осмелится ввести имущественный налог. Розничный акциз будет сопротивляться администрированию из-за отсутствия кассовых аппаратов и другими средствами уклонения от его уплаты. И, в конечном итоге, существенную часть поступлений от собственных налогов на местах все равно придется направлять на содержание государственных функций – среднего образования и базовых медицинских услуг.

4. Горизонтальное выравнивание.

Позитив – органы местного самоуправления получают стимулы к наращиванию собственных доходов без оглядки на центральный бюджет.

Риски – а центральный бюджет может и передумать, изменив правила игры. Также важно обеспечить переходный период, поскольку немало громад недосчитаются значительного объема доходов, а кто-то глазам не будет верить, когда считать сверхприбыль от реформы. Поэтому стоит подумать о резервном фонде (миллиард-полтора гривень) на первый год трансформаций.

5. Казначейство – принуждение к браку.

Позитив – сам факт выведения части своих средств из-под неусыпного казначейского контроля органы местного самоуправления воспримут как начало своего сорокалетнего шествия по пустыне, результатом которого станет окончательное освобождение от казначейской «тирании».

Риски – столько же, сколько и преимуществ. Вне Казначейства растет пространство для злоупотребления средствами, а также начинается эрозия единой казначейской отчетности.

Учитывая готовность реформы и фактическое согласование с ассоциациями местного самоуправления и участниками бюджетного процесса (разве что кроме Минобразования, которое, поговаривают, не в восторге от целевой субвенции на образование), бюджетная (де)централизация способна стать первой реальной реформой, введенной Радой восьмого созыва (*Волчанецкий Н. Пять «за» и «против» децентрализации // Укринформ (http://www.ukrinform.ua/rus/news/pyat_za_i_protiv_detsentralizatsii_1689703). – 2014. – 01.12).*

Украинский политолог Андрей Мыселюк:

Реформы в исполнительной власти должны проводить специальные структуры извне, а не изнутри. При этом в направлении реформ должны делаться реальные практические шаги, они должны быть подкреплены финансово и у людей должно быть понимание того, что многие из них будут болезненными.

(...) Нельзя давать министерствам, государственным комитетам и другим государственным структурам поручения делать реформы – они занимаются другими делами: решают текущие вопросы деятельности министерства и отрасли – там очень огромный кусок работы, и они с этим более-менее справляются. Давать им еще одно качественно другое направление – они не смогут его выполнить, во-вторых, они будут этому сопротивляться.

(...) Вот в чем ценность тех, кто будет приходить со стороны, – это то, что они не втянуты в эту структуру, эту систему.

Это может быть, например, институт специально уполномоченных по реформе, образно говоря, комиссаров, которые будут иметь прямой выход на Президента или Премьера, может быть, они коллегии какую-то по реформам создадут. Как их назвать – не суть важно. Главное, чтобы у них были полномочия, были выписаны задачи и были ресурсы, чтобы они могли это сделать (*Реформы в исполнительной власти должны проводить специальные структуры извне – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5040-reformy-v-ispolnitelnoy-vlasti-dolzheny-provodit-spetsialnye-struktury-izvne-ekspert>). – 2014. – 01.12*).

Эксперт по технологиям психологического влияния Сергей Нестеренко:

Активная поддержка Украины со стороны Запада – во многом личная заслуга Петра Порошенко.

Будем говорить прямо: это во многом личная заслуга Порошенко. Потому что он, профессиональный дипломат. И он сумел правильно организовать цепочку событий, организовать поддержку Запада. На самом деле, это было очень сложно. (...) если мы сейчас посмотрим на то, что было в мае и что было в Брисбене, то поймем, что действия Порошенко были успешны (*Эксперт: Поддержка Украины со стороны Запада – во многом личная заслуга Порошенко // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5044-ekspert-podderzhka-ukrainy-so-storony-zapada-vo-mnogom-lichnaya-zasluga-poroshenko>). – 2014. – 01.12*).

Руководитель Главного департамента по гуманитарной политике Администрации Президента Украины Юрий Рубан:

Первое, что сейчас необходимо Украине, – это эффективная власть и борьба с коррупцией. Поэтому Правительство, Президент и парламент должны как можно скорее продемонстрировать обществу результаты своей работы в направлении борьбы с коррупцией, защиты прав собственности, создания благоприятных условий для инвестиций.

(...) Власти крайне необходимо продемонстрировать первые реальные успехи борьбы с коррупцией, дать свободу бизнесу. Речь идет о том, чтобы обеспечить возможности для привлечения инвестиций.

(...) Я думаю, что результат этих реформ и с точки зрения наполнения бюджета, и с точки зрения реализации каких-то социальных программ будет достаточно позитивным (*Новая украинская власть должна защитить права собственности и создать условия для инвестиций – эксперт // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5042-novaya-ukrainskaya-vlast-dolzhna-zaschitit-prava-sobstvennosti-i-sozdat-usloviya-dlya-investitsiy-ekspert>). – 2014. – 01.12).

Руководитель Главного департамента по гуманитарной политике Администрации Президента Украины Юрий Рубан:

Для того чтобы законы исполнялись, должна быть слаженная работа законодательной, исполнительной власти и Президента. Причем эта работа должна быть достаточно динамичной. Второе, очень важно, – чтобы Правительство, которое вносит законы, чтобы оно все время опиралось на стабильное большинство в Верховной Раде. Это то, чего сильно не хватало в эти несколько месяцев, с весны. И третье, Правительство должно продемонстрировать программу реформ.

У нас уже есть несколько основ для этой программы. Есть Стратегия-2020, есть Коалиционное соглашение, какие-то ориентиры у нас есть. Но очень важно, чтобы у нас был дееспособный Кабмин, способный играть на опережение. (...) Если все будут работать слажено, шансы на преодоление этой ситуации очень сильно увеличатся (*Эффективное выполнение законов обеспечит слаженная работа всех ветвей власти – политолог // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5031-effektivnoe-vypolnenie-zakonov-obespechit-slazhennaya-rabota-vsekh-vetvey-vlasti-politolog>). – 2014. – 29.11).

Руководитель Главного департамента по гуманитарной политике Администрации Президента Украины Юрий Рубан:

Конечно, Коалиционное соглашение – это перспектива, это план нашей дальнейшей работы. Но у нас есть два фактора, которые требуют немедленного решения. Первый – это реалистичный бюджет на 2015 год. Это даст нам точку отсчета. Следующий шаг – завершить политический переход и восстановить дееспособность государства полностью. Это, разумеется, вопрос коррупции.

Потому что любые решения немногого стоят, если они не транслируются по вертикали государственной машины. А эта вертикаль очень часто оказывается парализованной коррупцией (*Парламент должен принять бюджет-2015 и начать борьбу с коррупцией – Ю. Рубан // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5030-parlament-dolzhen-prinyat-byudzh-et-2015-i-nachat-borbu-s-korrupsiey-yu-ruban>). – 2014. – 29.11).

Менеджмент в Антикоррупционное бюро и Кабмин нужно искать, в первую очередь, в Украине, считают депутаты и эксперты.

Депутат от «Блока Петра Порошенко» Сергей Каплин:

Мы можем найти в стране талантливых людей, которые справились бы со многими задачами. Иностранцев надо приглашать лишь в отдельных случаях, в виде исключения – там, где вопросы касаются перенимания опыта построения системы. Но соответствующее предложение (по назначению иностранца – прим. ред.) не выносит приговор всему украинскому менеджменту в нашей стране, мол, оказывается, что в Украине нет ни одного некоррупцированного специалиста, а нужно говорить о перенимании методологии борьбы с коррупцией, реформирования.

(...) Я думаю, что такое решение связано с тем, чтобы никто из окружения президента и премьера принципиально не возглавлял подобную структуру, был максимально независимым. Все же борьба с коррупцией – это очень комплексная работа, которая требует изменения системы. Нужно назначить опытного человека, который ранее занимался темой борьбы с коррупцией. Грузинский опыт здесь является достаточно позитивным – думаю, что можно пригласить кто-то из профессионалов из стран, попавших в первую пятерку наименее коррумпированных (...).

Депутат от «Народного фронта» Антон Геращенко:

(...) Если Саакашвили взять главой Антикоррупционного бюро, то ну можно на это посмотреть. Я думаю, что президент имел ввиду именно грузинских реформаторов.

Депутат от «Народного фронта» Леонид Емец:

Представители украинской власти решили пойти по более легкому пути реализации реформ, приглашая иностранцев на руководящие должности в Кабмин.

(...) если мы идем более легким путем, то, может, и есть смысл пригласить иностранцев с опытом работы, параллельно ища честных, профессиональных и некоррупцированных украинцев, которые смогут их заменить, когда они уедут из Украины.

Депутат от Радикальной партии Игорь Попов:

(...) Человек без знания хотя бы русского языка просто физически не сможет работать на этой должности – нельзя, чтобы он все воспринимал только по переводу. Поэтому такой человек, скорее всего, будет из постсоветских стран. Грузия, Литва, Словакия уже предложили сотрудничество по этому поводу, хотя конкретные кандидатуры еще не давали.

(...) К кандидатуре иностранца на должности главы Антикоррупционного бюро у меня много предостережений – сила компромата, которая будет сосредоточена в руках у этого человека, будет сравнима только с полномочиями президента Украины. Поэтому этот человек должен быть патриотом Украины, не отстаивающим интересы других государств.

Депутат от «Самопомощи» Егор Соболев:

Нам нужен на этой должности независимый человек, который не будет связан ни с одной финансово-промышленной группой, не будет ввязан ни в

какую коррупционную схему. Идея пригласить такого человека из-за границы может дать очень хороший результат. Мы с самого начала формирования коалиции выступали за то, чтобы большому количеству талантливых, успешных украинцев, которые показали себя в разных профессиях в развитых странах, предложить вернуться на родину, работая на Украине (...).

Депутат от «Батькивщины» Сергей Власенко:

Среди 45 миллионов украинцев можно найти честных и порядочных, которые смогут возглавить Антикоррупционное бюро и правоохранительные органы.

Депутат от «Оппозиционного блока» Вадим Рабинович:

Эта должность должна быть для своего народа – не надо приглашать иностранцев на государственную службу.

Директор Института глобальных стратегий Вадим Карасев:

Назначение иностранца председателем Антикоррупционного бюро является косвенным или даже прямым признанием того, что у нас нет соответствующих кадров, людей соответствующего масштаба, и того, что украинские граждане не способны побороть коррупцию. Это – прямое признание бессилия власти, общества. Но тогда для чего организовывали революцию достоинства? (...)

Плюс тут единственный – такой человек теоретически, гипотетически может быть свободен от разного рода клановых, лоббистских, семейных уз и привязанностей. Но я думаю, что этот плюс очень условный. (...) Если иностранец даже примет украинское гражданство, то он не так уж хорошо знает страну, традиции и практики коррумпирувания политиков и государственных чиновников для того, чтобы мы могли быть уверены в том, что такого рода кадровый ход президента даст свои антикоррупционные результаты (...).

Директор Института политических, социологических и маркетинговых исследований им. Т. Шевченко Владимир Бондаренко:

Если речь идет о статусном человеке с признанием в мировом сообществе своей бескомпромиссностью, то это можно приветствовать. Но если это будет какой-то черт из табакерки, чтобы он лишь бы был не украинец – то это позорно. Я это отрицательно оцениваю (...).

Глава корпорации стратегического консалтинга «Гардарика» Константин Матвиенко:

Очевидно, представители власти считают, что у них очень маленькая лавка запасных и они не могут найти адекватные кадры в Украине. Поэтому они ищут их за границей. Но это контрпродуктивная практика. Мы не можем предоставлять не гражданам Украины исполнительные полномочия в украинской власти. Да и нет необходимости предоставлять властные полномочия не гражданам Украины. Если мы говорим об улучшении инвестиционного климата, то достаточно выполнять рекомендации международных финансовых организаций и нет никакой необходимости это реализовывать иностранцам, представив им исполнительные полномочия

(Иностранцы – во власть: признание бессилия или гарантирование реформ? // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/inostrancy-vo-vlast-priznanie-bessiliya-ili-garantirovanie-reform-573038.html>). – 2014. – 29.11).

Депутат-мажоритарщик Андрей Ильенко:

Иностранцы в украинском правительстве могут быть неформальными советниками, но не служащими и, тем более, министрами.

Мне лично эта инициатива не нравится, потому что здесь есть элемент унижения. Мы таким образом признаем, что являемся какой-то третьеразрядной страной третьего мира, какой-то колонией, в которой вообще нет никаких достойных людей, и нам приходится брать иностранцев.

(...) Если нам нужен иностранный опыт – пожалуйста. Но принимать их на государственную службу, на политические должности, мне кажется, это перебор.

(...) Я не против того, чтобы принимать украинских граждан с западным образованием. Таких людей много и в Украине, и за ее пределами, они не лишились украинского гражданства. Если мы так хотим получить западный опыт, давайте мы этих людей будем подключать.

Если мы считаем, что мы настолько неспособны делать некоторые вещи сами, например побороть коррупцию, давайте это честно признаем. Почему, например, если мы говорим о борьбе с коррупцией, до сих пор не аннулировано соглашение с Кипром, позволяющее вывозить деньги в офшорные зоны? Почему этого не делает никто? Возможно, кто-то думает, что если министром внутренних дел будет иностранец, это будет сделано?

(...) *(Ильенко: Для борьбы с коррупцией надо не приглашать иностранцев, а просто делать то, что сейчас не делается // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Ilenko-Dlya-borby-s-korruptciey-nado-ne-priglasat-inostrancev-a-prosto-delat-to-chto-seychas-ne-delatsya-53603.html>). – 2014. – 28.11).*

Эксперт Украинского центра независимых политических исследований Юлия Тыщенко:

Вхождение иностранных специалистов в Правительство Украины могло бы способствовать снижению коррупции в стране.

(...) Кто сейчас может быть такими политическими варягами? Возможно, это и представители грузинской стороны, в том числе, потому что они достаточно плотно в деле реформ пытались работать с украинским Правительством. Это могут быть и неожиданные кандидатуры. Возможно, это может быть и Саакашвили. Теоретически все возможно. С одной стороны, это было бы неплохо. Потому что за человеком, который не имеет здесь каких-то очень глубоких экономических интересов, есть больше гарантий, что за ним нет своеобразного коррупционного шлейфа и обязательств, которые могут быть у человека, который уже был интегрирован в эту систему *(Приглашение иностранцев в Правительство*

могло бы стать преградой для коррупции – эксперт // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5011-priglaszenie-inostrantsev-v-pravitelstvo-moglo-by-stat-pregradoy-dlya-korrupsii-ekspert>). – 2014. – 28.11).

Экс-депутат Игорь Колиушко:

Иностранцев можно приглашать на должности советников, на многие другие роли, но члены правительства – это лица, отвечающие в том числе за суверенитет страны. Я считаю абсолютно неприемлемым для нашей страны назначать граждан другого государства на правительственные должности (...) *(Экс-нардеп Колиушко: Приглашая иностранцев на работу в правительство, мы рискуем утратить часть суверенитета // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Eks-nardep-Koliushko-Priglashaya-inostrancev-na-rabotu-v-pravitelstvo-my-riskuem-utratit-chast-suvereniteta-53584.html>). – 2014. – 28.11).*

Политический обозреватель и депутат Рады VIII созыва Сергей Высоцкий:

Топ-менеджеры с опытом проведения реформ, те же представители Грузии, возможно, и могут входить в наше правительство. Однако философски я не сторонник идеи, что сами украинцы не смогут справиться. Если мы приглашаем иностранцев на должности в Кабмин, мы расписываемся в своей немощи, если, конечно иностранцы не занимают должности консультантов и стратегических планеров. Но если выбора нет и мы признаем, что сами не можем, может быть, какое-то рациональное зерно в этом есть, если говорить о грузинах и прибалтах.

Но нужно, чтобы это были настоящие иностранцы с опытом проведения законодательно-комплексных реформ, которые могут готовить массив законопроектов, массив кодексов. (...) *(Нардеп от «Народного фронта» Высоцкий: В правительство надо приглашать проверенных иностранных специалистов, а не «лыжных инструкторов» // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/ZHurnalists-Vysockiy-V-pravitelstvo-nado-priglasat-proverennyh-inostrannyh-specialistov-a-ne-lyzhnyh-instruktorov-53576.html>). – 2014. – 28.11).*

Народный депутат Анна Гопко:

Главой Антикоррупционного бюро должен стать незаангажированный специалист, который понимает, как можно вернуть украденные капиталы в Украину с иностранных счетов.

Проблема коррупции и ее решения требует иностранного вмешательства, особенно в части возврата денег в Украину. Это сотрудничество с разными международными финансовыми агентствами – в Швейцарии, Австрии, США. Это ведомство должен возглавить профессионал, незаангажированный, понимающий международное право, который будет знать, как действовать. Он не будет лежать ни под какими олигархическими кланами и не будет повязан обязательствами. Это должен

быть полностью независимый специалист, который сможет повысить статус бюро и провести первые показательные дела.

Что же касается министерских должностей, то я не уверена, что они смогут взять на себя политическую ответственность. Они нужны как консультанты. Они могут взять на себя часть роли разработчиков стратегий и рекомендаций (*Гопко: Антикоррупционное бюро должен возглавить иностранец, не зависимый от олигархов и понимающий международное право // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Gopko-Antikorrupcionnoe-byuro-dolzhen-vozglavit-inostranec-nezavisimyy-ot-oligarhov-i-ponimayushchiy-mezhdunarodnoe-pravo-53558.html>). – 2014. – 28.11).*

Словацкий политик Иван Миклош:

(...) В цілому напрям реформ в Україні вірний, однак повноцінний мандат нова влада отримає лише після формування проєвропейської парламентської коаліції.

(...) Крім того, потрібен лідер, який візьме на себе завдання реалізації реформ і не лякатиметься відповідальності.

Це не обов'язково має бути прем'єр-міністр і тим більше – президент. Як показує досвід країн, які проводили реформи, зазвичай «лідер реформ» займає нижчу посаду.

(...) Тому це має бути українець, можливо, той, що тривалий час жив за кордоном, працював там, але обов'язково громадянин України.

Існують приклади, коли іноземці займають високі пости. Наприклад, главою центробанку Ізраїлю є американець. Однак це не політичний, а технічний пост. Тим більше, якщо ми говоримо про людину, яка повинна бути «лідером реформ». Опозиція категорично проти всіх його ініціатив, а головне – звичайним громадянам здаватиметься, що проведені ним реформи нав'язані їм ззовні (*Панченко Ю. «Міністр – політична фігура. Це має бути не іноземець, а українець» // Європейська правда (<http://www.eurointegration.com.ua/interview/2014/11/28/7028200/>). – 2014. – 28.11).*

Заместитель главы фракции «Блок Петра Порошенко» Виталий Ковальчук:

(...) инициатива Президента, направленная на то, чтобы приглашать в правительство иностранцев – это шаг к расширению состава лиц, из которых можно формировать состав правительства Украины. В любом случае, в тех странах, где использовался метод привлечения иностранцев – эти люди становились гражданами той страны, в которой выдвигались. Сейчас, нет какого-то квотного принципа определения. Но скажу так, на должность министра культуры иностранец не подойдет. Из-за этого мы можно говорить о том, что иностранцев мы можем привлекать не вместо граждан Украины, а вместе с гражданами Украины (...) (*Виталий Ковальчук: Парламент уже готов пересматривать закон о переселенцах // Сегодня.ua*

(<http://www.segodnya.ua/ukraine/vitaliy-kovalchuk-parlament-uzhe-gotov-peresmatrivat-zakon-o-pereselencah-573176.html>). – 2014. – 28.11).

**Заступник голови Адміністрації президента з питань реформ
Дмитро Шимків:**

Я розчарований швидкістю реформ, які можна було провести за 6 місяців... Це правда, це можна було зробити. У нас накладення політичної складової: вибори, рейтинги і т. д., мені дійсно не вистачає швидкості рішень. В (...) Але часу немає, треба приймати рішення (*Шимків розчарований швидкістю реформ в Україні // 112.ua (<http://ua.112.ua/golovni-novyni/shimkiv-rozcharovaniy-shvidkisty-reform-v-ukrayini-152691.html>). – 2014. – 28.11).*

Посол Швеції в Україні Андреас фон Бекерат:

Слід більш широко продумати це, коли будете формувати безпеку України. За останній рік говорять, що корупція – це велика загроза. Я думаю, що для того, щоб побудувати стабільне майбутнє України, слід побудувати демократичні інститути, побороти корупцію і знизити вплив олігархів. Галузеві реформи тут не допоможуть. Для ефективної боротьби з корупцією необхідна ефективна система судів. Судові реформи є запорукою ефективної боротьби з корупцією (*Україні варто зайнятися боротьбою з корупцією та олігархією, – посол Швеції // 112.ua (<http://ua.112.ua/politika/ukrayini-varto-zaynyatisya-borotboyu-z-korupciyeu-ta-oligarhiyeu-posol-shveciyi-152963.html>). – 2014. – 28.11).*

Відновлення інфраструктури звільнених територій

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

У рамках виконання завдань керівництва держави щодо стабілізації ситуації та відновлення пошкодженої інфраструктури Донбасу, заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Дмитро Ісаєнко провів робочу зустріч з представниками Європейського Інвестиційного Банку.

Сторони обговорили ключові, процедурні питання залучення іноземної позики у розмірі 200 млн євро. Проект відповідної фінансової угоди, підготовлений згідно з Рамковою угодою між Україною та Європейським Інвестиційним Банком, став предметом детального обговорення в ході наради.

Угода спрямована на реалізацію операцій з подолання наслідків геополітичних подій на сході України, включаючи вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, та якнайшвидше відновлення інфраструктури на підконтрольних Україні територіях.

Заступник Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Дмитро Ісаєнко:

Першочергова увага буде зосереджена на забезпеченні постачання комунальних послуг, ремонті автомобільних шляхів, залізниць, пошкоджених мостів. Передбачається відновлення навчальних і медичних закладів, поштових служб та іншої соціальної інфраструктури.

До реалізації проекту будуть залучатися центральні та місцеві органи влади, зокрема Державне агентство України з питань відновлення Донбасу. Фінансування здійснюватиметься відповідно до Політики прозорості Європейського Інвестиційного Банку та Євросоюзу (*Керівництво Мінрегіону і представники ЄІБ обговорили процедурні питання залучення кредиту на відновлення Донбасу // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247797327&cat_id=244277212). – 2014. – 04.12).*

Перший заступник Міністра охорони здоров'я України Василь Лазоришинець:

Через військові дії та руйнування великої частини медичної інфраструктури, постала проблема доступності пересічних громадян як до звичайної медичної допомоги, так і високоспеціалізованої.

Профільним міністерством нещодавно був підписаний тристоронній меморандум між МОЗ України, ВООЗ та Червоним Хрестом щодо формування мобільних бригад лікарів, які відвідуватимуть містечка та села, що залишились без медичних кадрів. Разом з тим, це є частковим вирішенням проблеми. Зокрема, зараз гостро стоїть питання про створення «Міжрегіонального багатопрофільного лікувально-діагностичного центру» для надання високоспеціалізованої медичної допомоги населенню прифронтових районів, адже потужні високотехнологічні центри із сучасним медобладнанням залишились на окупованій території Донецька та Луганська.

Нам потрібно відпрацювати модель, яка б влаштувала і лікарів, і пацієнтів на всіх рівнях надання допомоги. На звільнених територіях у пустих приміщеннях медзакладів вже зараз є можливість починати створювати високоспеціалізовану допомогу. Потрібно терміново, до наступного тижня, виписати чіткі та детальні пропозиції у потребах, які ми зможемо подати в рамках проекту Світового банку. У разі якісного обґрунтування та позитивного рішення керівництва Світового банку, Донецька область зможе отримати 20 млн доларів на 5 років для потреб медичної галузі. Луганська відповідно має шанс отримати 22 млн грн. на 5 років (*Василь Лазоришинець доручив до наступного тижня сформуванню детальні потреби Луганської та Донецької областей в медичному забезпеченні // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247797032&cat_id=244277212). – 2014. – 04.12).*

Міжнародна організація по міграції **окаже** **єдиноразову фінансову допомогу 7500 переселенцям з Донбасу, 5000 з яких зараз проживають в Харківській області.**

Глава представництва Міжнародної організації по міграції в Україні Манфред Профазі:

Кожна сім'я отримає по 235 євро.

Перший заступник директора департаменту соціального захисту населення ХОГА Тетяна Бабенко:

Перше все ми звернемо увагу на багатодітні сім'ї, на те, де є діти з обмеженими можливостями або ж малюки, які виховуються без батька. Я думаю, що ми знайдемо п'ять тисяч сімей, які відповідають вищезгаданим критеріям.

Крім того, переселенцям з Донецької та Луганської областей в Харкові допоможуть жителі німецького міста Нюрнберга. На їх пожертвування – 10 960 євро – куплять набори по догляду за новонародженими. Подарки будуть вручати молодим мамам, коли їх будуть виписувати з лікарні (*В Харківській області біженці отримують по 235 євро // Сьогодні.юа (<http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/v-harkovskoy-oblasti-bezhency-poluchat-po-235-evro-574402.html>). – 2014. – 04.12).*

Віце-прем'єр-міністр – Міністр культури України В'ячеслав Кириленко:

Національний план дій щодо реінтеграції внутрішньо переміщених осіб на 2015-2016 рік на стадії напрацювання. Ми залучаємо до його підготовки не лише вітчизняних фахівців, але й спеціалістів з Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних підрозділів, які мають досвід роботи в таких складних ситуаціях.

Проблему потрібно розуміти не лише як пенсійну, страхову, соціальну, чи будь-яку іншу, а також як проблему гуманітарного характеру. Ідеться про велику кількість людей, змушених залишити власні домівки, які потребують соціального діалогу та соціальної реінтеграції (...) (*Напрацьовується Національний план дій щодо реінтеграції внутрішньо переміщених осіб, – В'ячеслав Кириленко // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247796818&cat_id=244276429). – 2014. – 04.12).*

3 грудня відзначають Міжнародний день інвалідів. Цього дня співробітники Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Тернопільській області спільно з представниками Тернопільської громадської організації «Відродження нації» завітали до Петриківського обласного геріатричного пансіонату. В цьому закладі проживають 10 інвалідів і людей похилого віку переселених з тимчасово-окупованої території АР Крим та з районів проведення АТО.

Заступник начальника Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Тернопільській області Олег Балан:

Жодна людина, яка прибуває на Тернопільщину, не залишається без уваги. Ми приходимо на допомогу кожному, хто її потребує та спільними зусиллями й надалі робитимемо все необхідне, аби забезпечити для краян зі Сходу нормальні умови життя (*Тернопільська область: Рятувальники та волонтери відвідали інвалідів та людей похилого віку, які покинули домівки на Донбасі // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247795435&cat_id=244277212). – 2014. – 04.12).

Міністр фінансів України Наталія Яресько:

Ми маємо намір ухвалити бюджет до кінця цього року. Отже, ми все робимо на підставі реформ у соціальній, бюджетній і податковій сферах, які розробляли попередні урядовці, і багато людей, які досі залишаються в Уряді (*Державний бюджет на 2015 рік має ґрунтуватися на основі реформ у соціальній, бюджетній і податковій сферах // Урядовий портал* (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247794754&cat_id=244276429). – 2014. – 04.12).

Глава Минсоцполитики Павел Розенко:

Я прекрасно понимаю ситуацию, в которой находилось предыдущее правительство. И, на мой взгляд, с того времени ситуация никак не поменялась. Мы физически не можем доставить туда деньги. Физически не может туда заехать инкассаторская машина или гуманитарная. То есть у нас нет возможности привезти туда наличные.

Как я понимаю, все начисления идут. Людям, которые там находятся, насчитываются все соцвыплаты.

Славянск освободили – пожалуйста, есть пенсии, зарплаты, выплаты социальной помощи, газ, свет, продукты и т.д. Это второй вариант выхода из ситуации. Безусловно – это все непросто и я буду разбираться еще в этой теме (*Новый министр соцполитики Розенко: Мы не можем привезти деньги жителям зоны боевых действий // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/novyyu-ministr-socpolitiki-rozenko-my-ne-mozhem-privezti-dengi-zhitelyam-zony-boevykh-deystviy-574536.html>). – 2014. – 04.12).

Вице-премьер-министр – министр культуры Вячеслав Кириленко:

Государственные центры занятости трудоустроили около 5 тысяч переселенцев из зоны боевых действий и аннексированного Россией Крыма по состоянию на 4 декабря.

Центры занятости способны предоставить достаточное количество вакансий переселенцам, однако часто предлагаемый уровень оплаты труда не соответствует ожиданиям соискателей.

Всего в центры занятости, по словам Кириленко, обратились 26 850 переселенцев, и только 4 484 из них получили статус безработных (*5 тысяч переселенцев из Донбасса и Крыма получили работу в других регионах*

Украины // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/ukraine/5-tysyach-pereselencev-iz-donbassa-i-kryma-poluchili-rabotu-v-drugih-regionah-ukrainy-574649.html). – 2014. – 03.12).

В Украине число переселенцев превысило 500 тысяч человек, сообщили в пресс-службе Государственной службы по чрезвычайным ситуациям (ГСЧС).

Количество граждан, которые выехали из Крыма, составляет 19 587 человек, из них 5 440 – дети.

Зону АТО покинули 480 661 человек, в том числе 123 984 ребенка.

Всего временно размещены 500 188 человек, уточнили в ведомстве *(Госслужба по ЧС: Число переселенцев в Украине превысило 500 тысяч // Гордон (http://gordonua.com/news/war/Gossluzhba-po-CHS-CHislo-pereselencev-v-Ukraine-prevysilo-500-tysyach-53883.html). – 2014. – 01.12).*

Министр образования и науки Украины Сергей Квит:

Проблема школ в Донбассе является на сегодняшний день одним из самых сложных вопросов. Перевести школу так, как перевести университет, невозможно, поэтому это наиболее болезненный вопрос. Мы не можем контролировать, чему детей учат, что там происходит.

Нет возможности платить зарплату учителям, которые остаются в зоне боевых действий. На сегодняшний день это за пределами нашего влияния. Министерство готово оказывать помощь, однако необходимо, чтобы школа сотрудничала с местными органами власти *(Министр образования рассказал о наиболее «болезненном» вопросе Донбасса // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/ukraine/dlya-pereselencev-iz-zony-ato-pribyli-60-gruzovikov-s-zhilishchnymi-modulyami-573317.html). – 2014. – 01.12).*

Министр образования и науки Украины Сергей Квит:

Преподавателям и профессорам Донецкого национального университета, который был перемещен в Винницу, уже начали выплачивать зарплаты. Проблема была в том, что сначала необходимо было перевести казначейское обслуживание в Винницу, а также отделить оплату Донецкого национального университета от нескольких колледжей, которые не перевелись.

Он также отметил, что есть проблемы с общежитиями вследствие этого переезда, пока у студентов временное жилье, но университету будут переданы два общежития *(Министр образования рассказал о проблемах «переехавшего» Донецкого национального университета // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/life/education/ministr-obrazovaniya-rasskazal-o-problemah-perehavshogo-doneckogo-nacionalnogo-universiteta-573611.html). – 2014. – 01.12).*

Сумська область відгукнулася на ініціативу Президента України Петра Порошенка допомогти відновити пошкоджені бойовими діями соціальні об'єкти на Луганщині.

Т.в.о. голови Сумської облдержадміністрації Іван Боршюк:

(...) Ми маємо допомагати один одному, адже чужої біди не буває.

Сумщина взяла під опіку Сєверодонецький спеціалізований дитячий будинок, який планується перепрофілювати у Будинок матері та дитини.

Будівля потребує незначного ремонту, зокрема, заміни електромережі та склопакетів. Необхідно також провести внутрішні та зовнішні оздоблювальні роботи (*Сумщина допоможе у відновленні Сєверодонецького дитячого будинку на Луганщині // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247785743&cat_id=244277216). – 2014. – 01.12).*

Т.в.о. Міністра охорони здоров'я України Василь Лазоринець:

3 вересня по листопад 2014 р МОЗ України отримало гуманітарну допомогу від Всесвітньої організації охорони здоров'я, Уряду Грузії, Фонду народонаселення ООН в Україні та міжнародних організацій на загальну суму 9 млн 917 тис. грн.

Це дозволить надати первинну та спеціалізовану медичну допомогу 170 тисячам внутрішньо переміщеним особам упродовж 3 місяців. Також це дасть можливість надати первинну та спеціалізовано акушерсько-гінекологічну допомогу понад мільйону жінок.

Урядом Грузії було надано ліки, інсуліни, вакцини, вироби медичного призначення та витратні матеріали для проведення апаратного гемодіалізу на загальну суму понад 5 млн грн. Всесвітня організація охорони здоров'я надала лікарські засоби та вироби медичного призначення у вигляді міжвідомчих медичних наборів для невідкладної допомоги на загальну суму 2 млн 387 тис. грн., а також вкрай необхідні 300 тис. доз правцевого анатоксину на суму понад 260 тис. грн. Британська фармфірма надала сучасні препарати для знеболення та антибіотики на загальну суму 1 млн 217 тис. грн.

Крім того, Фондом народонаселення ООН надано ліки та вироби медичного призначення у вигляді міжвідомчих медичних наборів для невідкладної допомоги на загальну суму понад 820 тис. грн.

Відпрацьовано схему організації спеціалізованої та високоспеціалізованої медичної допомоги на звільнених територіях Луганської області.

Прийнято два розпорядження Уряду щодо забезпечення гемодіалізом хворих із числа внутрішньо переміщених – на це виділено понад 10,5 млн грн. Також виділено 25 млн грн. на лікування внутрішньо переміщених осіб в Харківській області, яка упродовж чотирьох місяців прийняла 113 тис. осіб зі східних регіонів (*ВООЗ, Грузія, ФН ООН в Україні і міжнародні організації восени надали майже 10 млн грн. допомоги для переселенців // Урядовий портал*

(http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247785091&cat_id=244276429). – 2014. – 01.12).

Станом на 28 листопада 2014 року, за даними Міжвідомчого координаційного штабу, в областях України розміщено 493 073 внутрішньо переміщені особи з Донбасу та Криму.

В органах соціального захисту населення вже обліковано 449 847 осіб, що становить 289 818 сімей.

Призначено щомісячну адресну допомогу для покриття витрат на проживання 129 777 сім'ям.

Уже 50 331 сім'я отримала зазначену грошову допомогу загальною сумою 70,2 млн гривень. Виплати тривають *(Мінсоцполітики продовжує облік переселенців та надає їм допомогу для покриття витрат на проживання // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247786014&cat_id=244276429). – 2014. – 01.12).*

Перший заступник Міністра соціальної політики Віталій Мушнін:

Жителі з Донбасу, які ще не залишили зону бойових дій, зможуть стати на облік та отримати довідку і після 31-го грудня.

Звернення можуть бути і 1-го січня, і 5-го, і в березні, і в квітні, коли виникнуть обставини, які змусять людину звернутися в органи соцзахисту у зв'язку з тим, що вона буде вважатися вимушено переміщеною особою.

До кінця року обов'язково повинні зареєструватися в органах соціального захисту населення ті особи, які вже переїхали на підконтрольну українській владі територію *(Особи, які переїдуть з неконтрольованої українською владою території Донбасу на підконтрольну після 31 грудня, зможуть отримати довідку про взяття на облік // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247786095&cat_id=244276429). – 2014. – 01.12).*

Союз Самаритян України и союз Рабочих Самаритян Германии начинают проект по оказанию помощи внутренним переселенцам в размере €500 тыс.

Украина уже получила первые 50 тыс. евро помощи переселенцам и детскому дому в Ворзеле.

Координатор гуманитарных программ Союза Самаритян Германии Михаэль Шнац:

В рамках этого проекта будет оказана помощь продуктовыми наборами 12 тыс. пострадавшим, будет также распространена тысяча комплектов зимней одежды и для 500 человек предусмотрена аренда жилья на зиму *(Украинские переселенцы получают помощь в сумме €500 тыс. из Германии // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/Ukrainskie-pereselency-poluchat-pomoshch-v-summe-500-tys-iz-Germanii-53833.html>). – 2014. – 30.11).*

Президент Украины Петр Порошенко:

Если бы оккупационные войска покинули нашу территорию – мир и покой пришел бы в Украину за 2-3 недели. Так же как это произошло на освобожденных территориях.

Надо провести местные выборы, восстановить порядок, и Украина немедленно начнет выплачивать (пенсии и другие соцвыплаты на оккупированных территориях). Но будет финансировать пенсионеров, а не бандитов, которые грабили с оружием в руках и отбирали деньги (*Порошенко: Мир на Донбассе наступит через 2-3 недели после того, как уйдут оккупанты // Гордон (<http://gordonua.com/news/politics/Poroshenko-Mir-na-Donbasse-nastupit-cherez-2-3-nedeli-posle-togo-kak-uydut-okkupanty-53829.html>). – 2014. – 30.11).*

Заместитель главы Киевской горгосадминистрации Михаил Радущий:

В Киеве находятся около 43 тыс. переселенцев из Крыма и Донбасса.

Киевское общество, Киевский городской совет, мэр Киева обязуются никогда не предать этих людей и сделать все для того, чтобы эти люди чувствовали себя не вынужденными переселенцами, а полноправными гражданами своей страны (*КГГА: В Киеве находится около 43 тыс. переселенцев из Крыма и Донбасса // Гордон (<http://gordonua.com/news/society/KGGA-V-Kieve-nahoditsya-okolo-43-tys-pereselencev-iz-Kryma-i-Donbassa-53817.html>). – 2014. – 30.11).*

60 грузовиков с модулями для строительства городка для проживания временных переселенцев из зоны антитеррористической операции (АТО) по состоянию на 29 ноября прибыли из Германии в Запорожье.

Об этом говорится в сообщении пресс-службы Главного управления Государственной службы по чрезвычайным ситуациям в области.

По данным ведомства, собрано и смонтировано большинство жилых модульных домов. Сейчас ведутся работы по их подключению к электро-, водоснабжению, канализации (*Для переселенцев из зоны АТО прибыли 60 грузовиков с жилищными модулями // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/ukraine/dlya-pereselencev-iz-zony-ato-pribyli-60-gruzovikov-s-zhilishchnymi-modulyami-573317.html>). – 2014. – 30.11).*

Уряд нашої держави отримав надійних друзів, які пліч-о-пліч з органами державної влади допомагають внутрішньо переміщенням особам, які прибувають з району проведення АТО та тимчасово окупованої території АР Крим. Одним із таких друзів для країни став волонтерський центр «Кожен може допомогти». Щодня волонтери, які працюють у Центрі, а це близько 20-30 осіб, зустрічають та допомагають близько 200 жителям зі Сходу України. Їхня робота злагоджена та

впорядкована до маленьких дрібниць. А все починається з пункту реєстрації людей. У Центрі люди можуть отримати медичну, психологічну допомогу, вирішити питання працевлаштування. Крім того, кожна людина щотижня отримує продуктові набори та раз на півтора місяці постільні та побутові набори.

Всі речі, які роздаються людям, приносять до Центру звичайні українці, які хочуть допомогти своїм побратимам.

Голова ДСНС України Сергій Бочковський:

(...) волонтери сьогодні дуже допомагають Службі порятунку гарантувати кожній переміщеній людині соціальний захист. Нині ми співпрацюємо з майже 90 волонтерськими організаціями і допомагатимемо їм у вирішенні проблем. Вже сьогодні армійська палатка для облаштування їдальні у Центрі «Кожен може допомогти» буде встановлена *(Волонтерські організації – надійні друзі ДСНС, які допомагають нам гарантувати кожній переміщеній людині соціальний захист, – Сергій Бочковський // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247783364&cat_id=244277212). – 2014. – 29.11).*

З метою оперативного працевлаштування державних службовців органів земельних ресурсів, переміщених із районів проведення антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, Держземагентство України на своєму сайті оприлюднило список наявних вакантних посад у регіонах України.

Загалом запропоновано понад сотню посад у 23 регіонах України – від начальника Головного управління до спеціаліста I категорії.

Держземагентство всіляко сприятиме працевлаштуванню внутрішньо переміщених осіб – працівників установ та підприємств, що належать до сфери управління відомства, після їх прибуття з тимчасово неконтрольованих територій. На сьогодні вживаються заходи зі створення гідних умов праці та проживання, забезпечення соціального захисту таких працівників *(Держземагентство оприлюднило список вакансій для оперативного працевлаштування співробітників, переміщених із зони АТО // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247782970&cat_id=244277212). – 2014. – 28.11).*

Призначення та перерахунок пенсій, а також виплата пенсій переселенцям із територій, не підконтрольних українській владі у Донецькій та Луганській областях, були основними темами розмови 28 листопада ц.р. під час прямої телефонної лінії Кабінету Міністрів України, в якій взяла участь заступник Голови правління Пенсійного фонду України Валентина Никитенко. Упродовж двох годин на пряму лінію із своїми запитаннями звернулися 25 громадян.

Заступник Голови правління Пенсійного фонду України Валентина Никитенко:

На 1 січня ц.р. на обліку в органах Пенсійного фонду України в Донецькій та Луганській областях налічувалося понад 2,1 млн пенсіонерів (1392,4 тис. осіб – на Донеччині, 730,3 тис. – на Луганщині). Із них 1,2 млн мешкали на територіях, які нині непідконтрольні українській владі.

Сьогодні вже 662,4 тис. вимушених переселенців звернулися до органів Пенсійного фонду України для переведення пенсій за новим місцем проживання.

Особи, яких уже взято на облік в управлінні Пенсійного фонду за новим місцем проживання, мають до 31 грудня ц.р. отримати в органі соцзахисту довідку відповідно до постанови КМУ № 509. У такому разі пенсійні виплати їм здійснюватимуться без перерв і в наступні місяці.

Виплату пенсій мешканцям Донецької та Луганської областей, котрі залишилися у непідконтрольних українській владі населених пунктах, буде проведено негайно після звільнення відповідних територій *(Понад 662 тис. переселенців уже звернулися до управлінь Пенсійного фонду за переведенням пенсій // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247782115&cat_id=244276429). – 2014. – 28.11).*

Наказом Міністерства внутрішніх справ визначені місця тимчасового розташування управлінь внутрішніх справ у Донецькій та Луганській областях, а також на Донецькій залізниці.

Зокрема, тимчасовим місцем розташування ГУМВС України в Донецькій області визначено адресу: вул. Італійська, буд. 32, м. Маріуполь, Донецька область, Україна, індекс 87515.

ГУМВС України в Луганській області тимчасово розташоване за адресою: вул. Партизанська, буд. 16, м. Северодонецьк, Луганська область, Україна, індекс 93404.

УМВС на Донецькій залізниці тимчасово розташоване за адресою: вул. Паровозна, буд. 14, м. Маріуполь, Донецька область, Україна, індекс 87501 *(Три територіальних управління МВС тимчасово змінили свої адреси // Урядовий портал (http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=247781397&cat_id=244276429). – 2014. – 28.11).*

Уповноважений Президента з мирного врегулювання ситуації у Донецькій і Луганській областях Ірина Геращенко:

Фактично вже розроблено законопроект, який має врегулювати питання доступу до освіти дітьми у зоні проведення антитерористичної операції.

Це питання, які потребують особливої державної уваги і тому ми розробили разом із Міністром освіти Сергієм Квітом законопроект про гарантії отримання освіти в зоні проведення АТО. Основна мета

законопроекту – допомогти студентам, які через складні обставини стали вимушеними переселенцями і які сьогодні є слухачами в інших вузах України, стати повноцінними студентами щоб вони не втратили цей навчальний рік.

(...) Розроблені механізми, як дитина з тимчасово окупованої території може дистанційно отримати певні знання, здати ЗНО, щоб отримати підтвердження своїх знань і отримати український атестат, щоб потім мати змогу вступити до українських вищих навчальних закладів (*Готується законопроект про гарантії отримання освіти у зоні АТО – Ірина Геращенко // Президент України Петро Порошенко (http://www.president.gov.ua/news/31665.html). – 2014. – 28.11).*

Заместитель главы фракции «Блок Петра Порошенко» Виталий Ковальчук:

Парламент уже готов пересматривать закон о переселенцах, или по нашей инициативе, или поддержим инициатив коллег из коалиции – и будем рассматривать этот законопроект.

(...) одной из первоочередных задач – оно должно решить гуманитарную проблему, возникшую на Востоке. И в коалиционном соглашении четко указано, как мы видим развитие Донецкой и Луганской области и мы будем поднимать вопрос о том, что необходимо обеспечить права граждан на социальное обеспечение, и все-таки внедрить те механизмы, которые смягчат тот удар, который сейчас есть. Мы допускаем, что постановление Кабинета Министров в этой части может быть просто откорректировано (*Виталий Ковальчук: Парламент уже готов пересматривать закон о переселенцах // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/ukraine/vitaliy-kovalchuk-parlament-uzhe-gotov-peresmatrivat-zakon-o-pereselencah-573176.html). – 2014. – 28.11).*

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Агентство США по международному развитию USAID / OFDA оказало финансовую помощь 345 семьям переселенцев и пострадавшим от боевых действий из 10 районов Луганской области. Каждая семья получила по 4500 гривен. В ближайшее время аналогичную помощь окажут семьям, пострадавшим в результате боевых действий из с. Трехизбенка и Станицы Луганской. Всего около 2000 пострадавших семей получат материальную помощь от организации (*Американцы поддержали материально пострадавшие семьи на Луганщине // EastKorr – Восточный корреспондент (http://www.eastkorr.net/obshchestvo/amerikantsy-podderzhali-materialno-postradavshie-semi-na-luganshchine). – 2014. – 04.12).*

На 1 грудня до служби зайнятості у Хмельницькій області звернулось 612 переселенців. З них 77 прибули з Криму, а 535 з Донецької та Луганської областей. Допомога по безробіттю була призначена 328 особам. Нову роботу знайшли 92 людини. Профнавчання пройшли 14 осіб, 13 чоловік були залучені до громадських робіт.

Майже половина з працевлаштованих знайшли роботу, що відповідала їхньому раніше набутому досвіду, хоча і не за освітою. Це касири торговельного залу, продавці, менеджери, офіціанти – спеціальності, які були актуальні для Хмельниччини. Ще близько 36% знайшли роботу не за освітою і не за попереднім досвідом. Ці люди влаштувались на некваліфіковані роботи: підсобники, слюсарі і т. п. Роботу за освітою отримали одиниці.

Проблеми з фаховим працевлаштуванням стосується не лише біженців. Уже багато років у Хмельницькій області важко знайти роботу фінансиста, юриста чи економіста. Завжди легко знайти некваліфіковану роботу. Попитом також користуються такі фахівці, як зварювальники, токарі, слюсарі **(На Хмельниччині одиниці з числа переселенців знаходять роботу за освітою // Незалежний громадський портал (<http://ngp-ua.info/2014/12/18418>). – 2014. – 03. 12).**

«Гуманітарку» з Німеччини роздали переселенцям на Прикарпатті. Близько трьохсот мішків з теплим одягом отримали районні центри соціальної допомоги. Це вантаж від німецького «Червоного хреста», який відгукнувся на біду українців. Адже, з першими приморозками питання номер один постало одягнути переселенців. Найперше «внутрішні біженці» потребують теплих курток, светрів та шкарпеток. **Голова Івано-Франківської благодійної організації Валерій Старченко:** про допомогу просив і інші осередки «Червоного Хреста», проте передавати гуманітарний вантаж ризикують не всі. Частину теплих речей благодійники направлять в зону АТО **(«Гуманітарку» з Німеччини роздали переселенцям на Прикарпатті // ТРК «Вежа» (<http://vezha.org/gumanitarku-z-nimechchynu-rozdaly-pereselentsyam-na-prykarpatti/>). – 2014. – 03.12).**

В декабре будут выплачены все пенсии, начисленные на освобожденных территориях Луганской и Донецкой областей, независимо от того, подтверждены они справкой о регистрации пенсионера как переселенца или нет. Інформацію підтвердили в Пенсійному фонді України. В соответствии с постановлением Кабинета Министров Украины от 05.11.2014 №637 «Об осуществлении социальных выплат лицам, которые перемещаются из временно оккупированной территории Украины и районов проведения антитеррористической операции» пенсии, которые назначены, или продлены лицам, которые перемещаются из временно оккупированной территории Украины и районов проведения АТО, до вступления в силу этого постановления, осуществляются по фактическому месту их проживания (пребывания). Данная норма действует в случае выдачи таким лицам до 31 декабря в 2014 г.

справки, выданной согласно постановления кабинета Министров Украины от 01.10.2014 №509. Таким образом, выплата пенсии в декабре будет осуществляться по месту фактического проживания, независимо от наличия справки (*В декабре пенсию получают и в зоне АТО // Ирта-факс* (<http://irtafax.com.ua/news/2014/12/2014-12-03-32.html>). – 2014. – 03.12).

Луганская область направила в министерство социальной политики Украины свои предложения по регистрации переселенцев.

Директор Департамента социальной защиты населения Луганской облгосадминистрации Элеонора Полищук:

(...) Первое касается продления сроков действия постановления не до 1 января, а минимум – до середины февраля. Второе предложение состоит в том, чтобы использовать норму закона – полгода для перерегистрации граждан для того, чтобы те люди, которые получили пенсию или социальную выплату в августе – сентябре, пришли через полгода на повторную перерегистрацию. И тогда мы бы выдали справку, и, соответственно, она пошла бы в Пенсионный фонд или другие фонды для получения социальных выплат. Таким образом, мы бы немножечко сняли напряжение среди наших клиентов. Потому что одно дело, когда люди приезжали к нам регистрироваться до 565-го постановления КМУ, это было планово, когда появились даты 1 декабря, сейчас – 1 января – естественно, люди хотят приехать, успеть получить справки и переоформить свои социальные выплаты. Если растянуть процесс регистрации по времени, было бы проще всем – и работникам соцслужб, и переселенцам (*У Москаля разработали предложения, как улучшить ситуацию с регистрацией переселенцев // Донбасс. Комментарии* (<http://donbass.comments.ua/news/106809-u-moskalya-razrabotali-predlozheniya.html>). – 2014.– 03.12).

Советник председателя Донецкой облгосадминистрации Елена Петряева:

Есть 4 территории, где, несмотря на то, что районные центры под «ДНР», поселковые советы находятся на территории, подконтрольной украинской власти. В частности, на территории Тельмановского района имеется 6 таких сельсоветов, а на территории Новоазовского – 5.

Несмотря на то, что они и еще ряд сельсоветов находятся на территории Украины, там не выплачиваются заработные платы, пенсии и социальные выплаты, не работают школы и больницы.

Мы подготовили письмо на имя премьер-министра о том, что есть необходимость принять постановление Кабмина о закреплении этих территорий за близлежащими территориями. Например, Новоазовский и Тельмановский район – за Волновахой, за Константиновским районом – Ясиноватую. Это позволит перераспределить финансовый ресурс и проводить выплату людям, которые находятся на украинской территории (*ДонОГА просит Кабмин отнести ряд городов в зоне боевых действий к подконтрольной Украине территории // Сегодня.ua*

<http://www.segodnya.ua/politics/society/donoga-prosit-kabmin-otnesti-ryad-gorodov-v-zone-boevyh-deystviy-k-podkontrolnoy-ukraine-territorii-574585.html>). – 2014. – 04.12).

Луганский железнодорожный вокзал, несмотря на отмену всех пассажирских поездов, продолжает свою работу. В частности, на жд вокзале ежедневно с 8 до 16 часов работают кассы. Также из Луганска пустили электричку «Луганск – ст. Кипучая» (*Из Луганска по-прежнему отправляются электрички // EastKorr – Восточный корреспондент* (<http://tribun.com.ua/22526>). – 2014. – 03.12).

Бригады ДТЭК Донецкоблэнерго и ДТЭК ПЭС-Энергоуголь продолжают вести работы по ремонту и замене линий электропередачи и электрооборудования, поврежденных в результате боевых действий.

В Донецке восстановлено электроснабжение Северного водопроводного узла, подающего воду жителям Киевского района и обесточенного из-за артобстрела 2 ноября, – сообщает пресс-служба ДТЭК. Подключено к электроснабжению около 400 домов частного сектора в Кировском районе, частные, 5-ти и 9-ти этажные дома, 8 котельных в Ворошиловском районе и более 100 домов в Киевском районе города, обесточенных из-за обстрелов 1-3 декабря.

Бригадами ДТЭК Донецкоблэнерго восстановлено электроснабжение 26 населенных пунктов, обесточенных в результате боевых действий: Амвросиевский район – село Павловское, хутор Обрезное; Шахтерский район – села Орлово-Ивановка, Степное, Михайловка, Зрубное, Передериево, Чугунно-Крепинка, Пересыпь; Тельмановский район – села Григоровка, Новогригоровка, Гранитное, Старомарьевка, Зажиточное, Новоселовка, Новоселовка Первая, Степановка, Запорожское, Федоровка, Мирное, Бахчевик, Обильное, Каменка, Старогнатовка; Ясиноватский район – села Каменка, Веселое.

Также восстановлено электроснабжение поселка Шумы под Дзержинском и возвращен свет в 9-ти этажные дома и дома частного сектора, подключены 4 котельных в городе Ясиноватая, частично обесточенного 2 ноября из-за боевых действий.

Подключен к электроснабжению поселок Крупской в Червоногвардейском районе города Макеевка, полностью обесточенный из-за боевых действий 2 ноября (*Энергетики вернули свет в 26 городов и сел Донецкой области // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/energetiki-vernuli-svet-v-26-gorodov-i-sel-doneckoy-oblasti-574368.html>). – 2014. – 03. 11).

Уже 8217 українців із окупованого Криму та зони проведення антитерористичної операції знайшли тимчасовий прихисток у Черкаській області, із них – 2184 дитини. Таку кількість вимушених переселенців наразі зареєстрували в обласному контактному центрі.

Станом на 2 грудня вдалося працевлаштувати 211 вимушених переселенців, ще 365 – мають статус безробітного, 220 – перебувають на обліку без статусу, а 162 особи зняті з обліку, оскільки написали заяву про відмову від послуг.

Окрім того, 978 родинам була призначена державна соціальна допомога, ще 1902 особам матеріальну допомогу на суму 461 615 гривень надала обласна організація товариства Червоного Хреста (*У Черкаській області проживає понад вісім тисяч переселенців // Черкаська обласна державна адміністрація* (<http://www.oda.ck.ua/?lng=ukr§ion=2&page=2&id=1114201>). – 2014. – 02.11).

Ремонтним бригадам удалось оперативно устранить повреждения 6-киловольтной линии электропередач, что подает ток на скважину, из которой идет центральное водоснабжение города Счастье Луганской области.

Сейчас водо- и энергоснабжения восстановлено (*Электроэнергию и водоснабжение в Счастье восстановили. Пострадавших нет // CityNews* (<http://www.citynews.net.ua/news/39175-moskal-elektroenergiyu-i-vodosnabzhenie-v-schaste-vosstanovili-postradavshih-net.html>). – 2014. – 02.12).

Губернатор Донецкой области Александр Кихтенко:

(...) нужно проводить перерегистрацию тех объектов, которые находятся на временно оккупированной территории, чтобы мы смогли организовать финансирование этих объектов, а также обеспечить их надлежащим оборудованием (...).

Мы сделаем все, чтобы предприятия перерегистрировались, и была налажена работа. Мы будем делать все, чтобы те заводы, которые ориентированы на Россию были переориентированы и на внутренний рынок Украины и на европейский рынок. Мы будем создавать серьезный рынок труда на нашей подконтрольной территории. Это одна из моих самых главных задач обеспечить людей заработной платой, рабочими местами и социальной защитой (*Создание новых рабочих мест и переориентация рынков сбыта – задача власти Донецкой области – председатель ДонОГА // Сегодня.ua* (<http://www.segodnya.ua/ukraine/dlya-pereselencev-iz-zony-ato-pribyli-60-gruzovikov-s-zhilishchnymi-modulyami-573317.html>). – 2014. – 01.12).

Специалисты «Укртелекома» возобновили телефонную связь в городе Енакиево Донецкой области.

Связь была восстановлена «с использованием каналов связи компании-партнера» (*«Укртелеком» восстановил телефонную связь в Енакиево // Гордон* (<http://gordonua.com/news/society/Ukrtelekom-vosstanovil-telefonnuyu-svyaz-v-Enakievo-53611.html>). – 2014. – 28.11).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ

Главврач Центральной городской клинической больницы № 3 Валентина Подоляка:

Благодаря гуманитарной помощи питанием и лекарствами все отделения полностью обеспечены. Специалистов хватает.

Благодаря гуманитарной помощи и деятельности волонтеров продуктами питания для пациентов и лекарствами для неотложной помощи все отделения больницы обеспечены полностью. Кадровый вопрос, который появился вследствие отъезда сотрудников, тоже уже не стоит, так как специалисты стали возвращаться (*Свободный Донбасс // <https://www.facebook.com/freedombas.ua?fref>*). – 2014. – 04.12).

По состоянию на 03.12.2014 – на территории Славянского района по информации сельских и поселковых советов проживает 954 переселенца. На все семьи оформлены карточки вынужденного переселенца, Славянским районным центром социальных служб для семьи, детей и молодежи предоставлена соответствующая информационная помощь в рамках социального обслуживания.

Продолжается работа с частными предпринимателями и населением района с целью оказания гуманитарной помощи семьям переселенцев. Предоставлено 1050 продуктовых наборов, 50 – детских. В дошкольных учебных заведениях и общеобразовательных школах обеспечено бесплатное питание детей из семей вынужденных переселенцев (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>*). – 2014. – 04.12).

Сегодня авдеевским коксохимикам удалось доставить в город все оконные блоки, необходимые для ремонта больницы. На следующей неделе заводчане начнут работы по их установке.

На данный момент АКХЗ установил в главном корпусе медучреждения 42 новых окна. Ведутся отделочные работы (*Авдеевка – моя Родина! // http://vk.com/my_avdeevka?w=wall-1206792_194812*). – 2014. – 03.12).

Ресурсный центр помощи вынужденным переселенцам открыл единую горячую линию: +38 044 364 37 34. Позвонив на нее, можно получить консультацию по всем темам, с которыми работают организации, входящие в Ресурсный центр.

Ресурсный центр помощи вынужденным переселенцам объединяет Секретариат Уполномоченного Верховной Рады по правам человека, гражданские инициативы «Крым-СОС», «Восток SOS», «Євромайдан SOS», «Lugansk-SOS», Проект «Без границ» ГО «Центр Соціална Дія», инициативу «Дом друзей», «Центр громадянської просвіти «Альменда», Центр зайнятості Вільних людей, ВБФ «Право на захист», Благотворительный фонд «Рокада», общественную инициативу «Крымская диаспора», инициативу «Аптечка для

беженцев», ГО «Центр громадянських свобод» (*Свободний Донбасс* // <https://www.facebook.com/freedombas.ua?fref>). – 2014. – 02.12).

Жители Мариуполя и Фонд помощи раненым и семьям погибших вместе организовали акцию «Дворик». В рамках этой акции мариупольцы приносят теплые вещи, продукты, предметы первой необходимости, средства личной гигиены и прочее для мирных жителей Донбасса, которые живут в зоне боевых действий (*Мирный Донбасс* // <https://www.facebook.com/mirnydonbass>). – 2014. – 02.12).

Аварийные бригады Донецкгоргаза в течении ночи локализовали 10 аварий в Петровском и Киевском районах. Ремонтно-восстановительные бригады Донецкгоргаза приступили к ликвидации последствий на аварийных участках. Продолжаются работы по восстановлению нормативного давления в газовых сетях по ул. Шахтопроходчиков, Лузина и пр. Кремлёвский в Куйбышевском районе.

К концу дня, 1 декабря, восстановлен участок газопровода среднего давления в Путиловской роще. Был пущен газ 813 абонентам – 6 многоквартирным домам и 187 домам частного сектора (<https://www.facebook.com/mirnydonbass>). – 2014. – 02.12).

28 грудня до Северодонецька з Івано-Франківської області прибула вантажівка з україномовною літературою. Книги для мешканців Луганщини збирали по селах і містечках Івано-Франківщини. Небайдужі люди охоче відгукнулись на ініціативу зробити міст між Сходом і Заходом, для того щоб об'єднати, для того щоб люди на Сході відчули підтримку. У такий спосіб вдалося зібрати приблизно вісім тисяч книг, які будуть розподілені між бібліотеками Луганської області (*Луганська обласна державна адміністрація* // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>). – 2014. – 01.12).

До переселенцев на фроловской дошла гуманитарка из Дании.

Киевский волонтер Леся Литвинова подтвердила на своей странице в ФБ передачу датской «гуманитарки» на склад для переселенцев на Фроловской 9/11. Через склад ежедневно проходит около 150 семей. На складе установлен лимит – каждой семье помогают не более 45 дней – срок оптимальный, чтобы обустроиться на новом месте (*Свободный Донбасс* // <https://www.facebook.com/freedombas.ua?fref>). – 2014. – 30.11).

28 листопада до Кремінної (Луганська обл.) з Житомира прибула гуманітарна допомога переселенцям із зони АТО. Допомогу збирали безпосередньо жителі Житомира. У складі гуманітарного вантажу: мука, цукор, крупи, макаронні вироби, домашня консервація, овочі (картопля, морква, капуста, буряк), соняшникова олія, яблука інше (*Луганська обласна державна адміністрація* // <https://www.facebook.com/odalug?fref=ts>). – 2014. – 28.11).

– Бригадами ДТЭК Донецкоблэнерго восстановлено электроснабжение 3-х четырехэтажных домов и домов частного сектора поселка Абакумова в Кировском районе.

– Восстановлено электроснабжение около 100 домов частного сектора в Петровском районе.

– Восстановлено электроснабжение жителей Калининского района в районе проспекта Дзержинского (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass>*). – 2014. – 28.11).

Жители города Счастье получили тепло и горячую воду от ДТЭК Луганской ТЭС!

В 12:00 после двух суток непрерывного труда энергетиками ДТЭК Луганской ТЭС все повреждения были восстановлены, и горячая вода заполнила всю теплосистему города Счастья. Энергетики сразу же приступили к восстановлению теплотрассы.

В итоге сотрудники ДТЭК провели аварийно-восстановительные работы на главном коллекторе и на магистральных теплотрассах. Также энергетики оказали помощь городскому коммунальному предприятию «Жилстройсервис» в восстановлении внутригородских и внутридомовых теплопроводов (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass>*). – 2014. – 28.11).

Укртелеком направляет более 1 миллиона гривен на восстановление жилья сотрудников на Донбассе.

Укртелеком продолжает заботиться о своих работниках в Донецкой и Луганской областях, которые оказались в трудном положении. На этот раз компания оказывает материальную помощь на восстановление жилья.

Эти средства будут переданы на счет Объединенной профсоюзной организации Укртелекома и направлены на восстановление жилья пострадавших семей работников оператора (*Мирный Донбасс // <https://www.facebook.com/mirnydonbass>*). – 2014. – 28.11).

Сегодня 29 детей переселенцев, которые обучаются в ООШ №5 в Славянске ушли домой не с пустыми руками. Представители БФ «Помогаем» совместно с церковью «Добрая весть» подарили ученикам переселенцам младших классов теплые зимние куртки, которые были сшиты по снятым ранее меркам.

Как отмечает директор ООШ № 5 Виктория Волосухина, в ближайшем будущем куртки также сошьют для учеников переселенцев старших классов. Всего в ООШ № 5 обучается 68 детей переселенцев из зоны АТО (*Славянск // <https://www.facebook.com/Sloviansk?fref=nf>*). – 2014. – 28.11).

ЭКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

Вице-президент США Джо Байден попривітав приверженість Яценюка держати на депозиті пенсії і інші соціальні виплати громадянам, що перебувають на окупованих територіях, з метою їх виплати одразу ж в разі виникнення можливості зробити це безпечною формою (*Байден підтримав рішення Яценюка призупинити соціальні виплати громадянам окупованих територій Донбасу // Гордон (<http://gordonua.com/news/war/Bayden-podderzhal-reshenie-YAcenyuka-priostanovit-socvyplaty-grazhdanam-okkupirovannym-territoriy-Donbassa-54469.html>). – 2014. – 04.12).*

Виконавчий директор Human Rights Watch Кеннет Рот:

Держава зобов'язана знайти способи підтримати жителів Донбасу. Якщо уряд припиняє операції з готівкою на підконтрольних територіях, то люди не повинні при цьому страждати. Навіть переїхати можуть не всі (*Залишити жителів Донбасу без державної підтримки – не можна // Сьогодні.ua (<http://ukr.segodnya.ua/regions/donetsk/ostavlyat-zhiteley-donbassa-bez-gosudarstvennoy-podderzhki-nelzya-574453.html>). – 2014. – 04.12).*

Комісар Ради Європи з прав людини Нільс Муйжнікс:

Необхідно продовжувати комунікацію з населенням східних регіонів України та окупованого Криму, щоб уникнути ізоляції українців, які проживають у цих регіонах.

Я особисто боюся, що ці люди стануть ізольованими. Я думаю, що ми маємо цього уникнути за будь-яку ціну. Ми маємо уникнути ізоляції населення цих територій на сході, а також у Криму.

Я думаю, що дуже важливо, щоб Україна не сказала, що ми більше не контролюємо цю територію, ми більше ні за кого не відповідаємо... Я думаю, що важливо спробувати продовжити спілкуватися з тим населенням та сказати, що ви є громадянами та ми зробимо все, що можемо, щоб захистити ваші права, а також щоб працювати з міжнародними організаціями та іншими, хто мають доступ до тих територій (*Єврокомісар закликав не залишати на самоті жителів Донбасу і Криму // Укрінформ (http://www.ukrinform.ua/ukr/news/e_vrokomisar_zaklikav_ne_zalishati_na_samoti_giteliv_donbasu_i_krimu_1996845). – 2014. – 01.12).*

Перший президент України Леонід Кравчук:

На тій частині сходу України, яка під контролем нашої влади, цілком природно, треба вирішити дуже швидко одне питання – дати тим регіонам найбільші конституційні повноваження, щоб вони мали право вирішувати всі питання: економічні, соціальні, культурні, кадрові, крім деяких – як територіальна цілісність і оборона, безпека, бо це питання вже не регіональної влади, а загальнонаціональної (*Кравчук закликає розширити повноваження деяких територій Донбасу // Укрінформ (http://www.ukrinform.ua/ukr/news/kravchuk_zaklikae_rozshiriti_povnovageniya_deyakh_teritoriy_donbasu_1996923). – 2014. – 01.12).*

Юрист Вольга Шейко:

Новая Верховная Рада обязана создать комитет по проблемам Востока Украины. Это требует серьезного внимания и серьезной работы. Эта проблема должна решаться системно. Соответственно, парламентарии должны создать комитет, который будет понятно, четко и планомерно заниматься этим.

Люди, которые уехали с Востока Украины, – их нельзя бросать. Не все они проукраинские, среди них есть сомневающиеся. И с этими людьми нужно работать, их нельзя бросать. Им нужно показать, что мы готовы им помочь. (...)

В случае сложностей при получении статуса переселенца и предусмотренных по закону льгот, вынужденно перемещенным лицам следует обращаться к юристам, в том числе, работающим на волонтерских основах (*В парламенте должен быть специальный комитет по решению проблем Донбасса – юрист // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5022-v-parlamente-dolzhen-byt-spetsialnyy-komitet-po-resheniyu-problem-donbassa-yurist>). – 2014. – 29.11).*

Глава Харьковского института социологических исследований Денис Кобзин:

Социологи предлагают организованно вывезти из зоны военных действий пенсионеров, детей-сирот, заключенных, клиентов психбольниц и другие категории населения, которые не могут позаботиться о себе самостоятельно.

Правительство не выполняет свои обязанности по отношению к социально незащищенным слоям населения, поэтому нужна международная помощь для создания государственной программы.

В зоне военных действий осталось свыше 30 тысяч человек, которые не могут о себе позаботиться, нуждаются в помощи, лекарствах и специальном уходе (...) (*Социологи предлагают переселить из зоны военных действий пенсионеров, сирот и заключенных // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/sociologi-predlagayut-pereselit-iz-zony-voennyh-deystviy-pensionerov-sirot-i-zaklyuchennyh-573211.html>). – 2014. – 29.11).*

Экономист Александр Савченко:

В силу того, что украинская власть закрыла платежную систему, а сейчас закрывается банковская система, то есть, безналичные платежи не будут возможны на временно оккупированных территориях так называемых «ДНР» и «ЛНР», остается только один способ – физически доставлять наличную валюту на эти территории.

(...) Воспользоваться возможностью Красного Креста либо ОБСЕ – международных посредников. Вторая возможность – это найти украинского посредника, которому будут доверять с одной стороны украинская власть, с другой стороны будут гарантии боевиков, что они не будут нападать и

грабить эти инкассаторские машины. Тогда мы сможем помогать гражданам Украины, которые находятся на временно неподконтрольных территориях (...) *(При неработающей банковской системе, соцвыплаты на Донбасс можно доставлять наличными – эксперт // Сегодня.ua (http://www.segodnya.ua/regions/donetsk/pri-nerabotayushchey-bankovskoy-sisteme-socvyplaty-na-donbass-mozhno-dostavlyat-nalichnymi-ekspert-573111.html). – 2014. – 28.11).*

Блогосфера

Билл Тейлор, экс-посол США в Украине, эксперт United States Institute of Peace:

Тема Украины вернулась на повестку дня лидеров Вашингтона и Брюсселя.

Американское правительство работает над вопросом, как предоставить Киеву дополнительную помощь. А НАТО вооружается, чтобы противостоять новой российской угрозе.

Причина такой международной поддержки – решение Украины взять курс на демократию и западные ценности. Кроме того, становится очевидно, что Путин решил больше не подчиняться правилам поведения, на которые опирались все государства после Второй мировой войны. Пока российский президент не выведет свои войска из Донбасса и не вернет Крым, международные санкции будут продолжать душить российскую экономику.

С избранием нового правительства Украина имеет все возможности для получения международной помощи. Всеобщая реакция на нелегальную аннексию Крыма, избрание Петра Порошенко в один тур, парламентские выборы, которые подтвердили европейский выбор Украины, героические действия украинских солдат и их поддержка населением – все это говорит о том, что Украина продолжит борьбу за свою свободу и независимость.

Президентские и парламентские выборы продемонстрировали, к какому пути склоняется большинство украинцев. Решение, в какие политические, экономические или военные союзы Украина хочет вступить, зависит исключительно от украинцев и от членов этих организаций. Другие страны могут иметь свою точку зрения, но решение будут принимать украинцы. Никаких больше «сфер влияния».

Новому правительству придется справляться с огромными трудностями. Суверенитет, территориальная целостность и безопасность – первостепенные задачи. В международную помощь должны войти оборонительное вооружение, тренировки, логистическая поддержка, а также помощь с выплатами и пенсиями.

Следующая задача – экономическое восстановление. Нужна массивная финансовая поддержка от МВФ, других международных финансовых организаций, а также США, Европы и других стран.

Эта финансовая помощь появится только в случае, если доноры будут уверены, что новое правительство готово единым фронтом проводить экономические реформы и бороться с коррупцией. Задача, стоящая перед Кабинетом министров, ясна. Теперь настало время действовать.

Все украинцы должны объединить усилия, чтобы вывести страну из кризиса. Власть, оппозиция, активисты Майдана, крупный бизнес, политические партии независимо от окраса, общественные организации – у каждого из них своя роль. Международная помощь придет. Украина может и будет успешной (*Почему Украина больше никогда не станет «сферой влияния» РФ // <http://nvua.net/opinion/taylor/pochemu-ukraina-bolshe-nikогда-ne-stanet-sferoy-vliyaniya-rossii--23438.html>. – 2014. – 04.12).*

Артем Петренко, журналист, медиа менеджер, консультант:

Есть небольшая надежда на новую коалицию. В коалиционном соглашении поставлены амбициозные задачи, которые можно только приветствовать. Например, сократить энергоемкость экономики за 5 лет не менее чем на 20%.

Что для этого нужно? Для начала очень важно обновить стратегические планы в энергетике с учетом сегодняшней ситуации. И в будущем периодически их корректировать, как это делают в эффективных странах.

Как и предлагается в соглашении, *навести порядок и повысить прозрачность государственных энергокомпаний, в первую очередь, НАК «Нафтогаз».*

Важно начать реформу энергорынка, в том числе изменение тарифной политики. В Украине до сих пор одни из самых низких в мире тарифов на электроэнергию для населения. Ниже, чем во многих более бедных африканских странах. Но к выравниванию тарифов надо подходить очень взвешенно. И качественно прорабатывать всю систему компенсаторов для незащищенных слоев населения. Богатые должны платить больше. Но для большинства населения рост тарифов не должен быть значимым. Иначе мы убьем любую поддержку реформ. А это будет еще хуже, чем если вообще не трогать тарифы. И главный ресурс для инвестиций в отрасль – не у граждан в кармане. Намного важнее прозрачность рынка и повышение гарантий инвесторам, адекватность налогообложения, стабильность правил игры. Пока, к сожалению, мы наблюдаем лишь попытки передела собственности под прикрытием военных действий и революционной целесообразности.

К ликвидации шахт, упоминаемой в коалиционном соглашении, надо подходить очень осторожно. Лучше добывать свой уголь с определенными дотациями, чем покупать невероятно дорого в ЮАР или Австралии, или зависеть от импорта из России.

Чтобы достичь поставленных целей, важно создать достаточные стимулы для ускорения модернизации и повышения энергоэффективности экономики. Даже в условиях войны на это нельзя жалеть средств.

Меры могут быть очень разными – от модернизации законодательства (о чем уже говорится в коалиционном соглашении), до компенсации ставок по кредитам потребителям. К примеру, через госбанки правительство могло бы сделать беспроцентными кредиты на энергоаудит, снижение энергопотерь и повышение эффективности систем отопления, как для частных домовладений, так и для всего коммунального сектора. При этом господдержка должна сочетаться с региональными и местными программами. Частично это практиковалось в прошлые годы, и практикуется сегодня несколькими коммерческими банками при поддержке ЕБРР и Международной финансовой корпорации (IFC). По подсчетам международных экспертов, потребности на модернизацию жилого фонда Украины составляют около 800-900 млрд грн. В ремонте нуждается более 80% многоквартирных домов. Так что нам необходимо намного больше средств, в том числе, из госбюджета, региональных и местных бюджетов.

При этом нужно стимулировать покупку преимущественно отечественного оборудования. Нам очень важно развивать собственную отрасль энергетического машиностроения и соответствующие технологии.

Необходимо очень четко законодательно решить вопрос с собственностью на жилой фонд и правовыми основами функционирования объединений жильцов. Кроме этого граждане должны понять, что в первую очередь от них зависит не только их комфорт, но и будущее всей страны. Повышение собственной энергоэффективности также важно, как и укрепление нашей армии.

Очевидно, часть населения все больше психологически готова к действиям. Но нам все равно нужны широкомасштабные государственные усилия по пропаганде энергосбережения.

Также важно системное стимулирование развития возобновляемых источников энергии. Соответствующий закон надо дорабатывать. Но попытки некоторых лоббистов полностью убить эти стимулы, чрезвычайно вредны. Сегодня не существует дискуссии, какие мощности для производства энергии нам развивать. Они все нужны в адекватных пропорциях.

К примеру, нам важно ускорить продление сроков эксплуатации действующих АЭС, создать собственное производство ядерного топлива, достроить хранилища для хранения отработанных топливных сборок, увеличить добычу урана. Необходимо продолжать модернизацию тепловой энергетики, достроить Днестровскую ГАЭС, продолжать развитие энергосетей.

Невзгоды должны спланивать народ и элиты, заставляя больше думать о будущем и об общих интересах. Пока у нас получалось только разъединять. Успеет ли мы что-то поменять до следующих, еще более суровых испытаний?

(Изменить будущее // blogs.pravda.com.ua/authors/petrenko/54800c30a3828. – 2014. – 04.12).

Светлана Приймак, юрист:

Согласно действующему на данное время законодательству многие жители сельской местности не имеют возможности воспользоваться услугами нотариальной конторы по месту жительства и вынуждены были обращаться за услугами адвокатов по наследственным делам. Специалистов в селах нет, а сельский совет не имеет права проводить подобную процедуру. И в результате, сельские жители вынуждены потратить массу времени и денег на консультации юристов по наследству, на оформление наследства. Те же проблемы касаются и вопросов признания наследственных прав на имущество.

Поэтому был создан *законопроект №5141, который предлагает предоставить возможность решения всех сопутствующих проблем с принятием и оформлением наследства при помощи местных органов власти, если в населенном пункте отсутствует нотариус*. При этом нотариальное сопровождение документации остается неизменным, а сельские жители получают право выбора - действовать самостоятельно и обратиться к нотариусу или пойти в сельский совет или, как и раньше, доверить всю процедуру по оформлению наследства адвокату по наследственным вопросам.

Как известно, законопроект авторства депутата VII созыва Сергея Мищенко от 8 октября 2014 года, который являлся внефракционным, был принят за основу. В итоге, Президент подписал Закон № 1709-VII «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины (относительно некоторых вопросов наследования)» от 20 октября 2014 года.

Данный Закон призван упростить процедуру оформления наследства и регистрацию наследственных прав на наследуемое имущество. В первую очередь закон призван улучшить качество обслуживания нотариусов и изменить процедуру оформления в сельской местности. Но это не означает, что для жителей села будут упрощены такие процедуры, как восстановления сроков на принятие наследства, раздел наследства и признание прав на наследственное имущество через суд в случае отсутствия необходимых документов и прочее. Как и раньше, жителям села, так как жителям города, будет необходимо обращаться к адвокатам, что специализируются на ведении наследственных дел.

Таким образом, жители сельских населенных пунктов смогут оформить необходимые документы на наследство по месту жительства. Как известно, в большинстве сельских населенных пунктов нотариусов вообще нет. И в итоге процедура оформления наследства для селян оказывается весьма непростой и обременительной.

Кроме того, одним из пунктов этого закона является отмена оценочных действий относительно наследуемого имущества для наследников 1-й и 2-й очереди. Стоит обратить внимание, что эта норма не касается тех лиц, что являются иностранцами. Таким образом, ближайшие родственники смогут вступить в права наследования в максимально короткий срок, при этом не оплачивая налоговые платежи, если вовремя заручатся поддержкой опытного в наследственных делах юриста.

Отмечу, что в Пояснительной записке, сопровождающей этот законопроект, указано, что в первую очередь он ориентирован на сельскую местность и возможность существенно упростить принятие наследственных прав для сельских жителей. Для этого необходимо часть полномочий нотариальных контор переложить на местные органы самоуправления, в частности сельский совет. Кроме того, процедура фактического принятия наследства в случае постоянного проживания с наследодателем осталась без изменений.

Также оговаривается возможность отмены обязательных оценочных работ относительно наследуемого имущества для наследников первого и второго уровня очередности. При этом наследуемое имущество будет облагаться нулевыми налоговыми выплатами, что существенно сэкономит и время и деньги сельским жителям, чьи доходы значительно ниже, нежели у горожан.

Предусмотрено, что нормы, которые отменят обязательную оценку имущества, вступят в законную силу уже на следующий день после принятия закона, а полномочия сельских органов власти расширятся с 1 января 2016 года. Именно такой срок указало Министерство Юстиции в сопроводительной записке для данного документа.

Надеюсь, что за этот период государство успеет подготовить местных чиновников к нововведениям, а также сельские жители будут проинформированы о новых правилах процедуры оформления наследства (Оформить наследство в селе станет проще // blog.liga.net/user/spriymak/article/16355.aspx. – 2014. – 04.12).

Олег Дерев'янюк, громадський і культурний діяч, антикризовий менеджер, кандидат економічних наук:

... Марна справа дискутувати в форматі блогу, чи потрібне це міністерство [інформаційної політики] чи ні, і, якщо так, то яке саме, з якою місією, завданнями і функціоналом, чи може потрібно було створювати не міністерство, а державне агентство для здійснення конкретних критичних для держави завдань – «розробляє, затверджує та впроваджує програму позиціонування України в світі» та «розробляє, затверджує та впроваджує стратегію захисту інформаційного простору України від зовнішнього інформаційного впливу» – це дві конкретні функції, які, дійсно, потрібні.

Зрозуміло, що керівник державного агентства не був би членом Кабміну, а керівник міністерства буде...

Очевидно також, що попереднє обговорення створення такого органу, його місії, структури і функцій в суспільстві, неупереджений і публічний фаховий діалог з цього питання був би набагато кращим прикладом життя по-новому, і сприяв би розбудові і зміцненню конструктивних і плідних відносин влада-суспільство.

Можливо, такий діалог ще відбудеться, було б дуже бажано. Адже, як справедливо зазначено в статті «Новий уряд: коментар з Майдану» поки що «Міністерство інформаційної політики провалилося в своїй інформаційній

політиці. Це треба негайно виправляти, інакше підірватиме основи довіри до уряду в цілому». І не лише до уряду, а й до Президента і до парламенту.

Але, разом з цим, новообрана Верхована Рада своїм рішенням щодо міністерства інформполітики дає команді Президента і владі в цілому унікальний шанс – продемонструвати суспільству, яким може бути і як може працювати «образцово-показательное» міністерство нової української влади, адже воно буде творитися «з нуля», а створити структуру і ефективно побудувати процеси «з нуля» в даному випадку буде набагато легше, ніж докорінно перебудовувати вже діючі системи процесів і відносин у вже існуючих міністерствах.

Чи буде цей шанс використаний? Побачимо вже у найближчому майбутньому (*Міністерство інформполітики – унікальний шанс для команди Президента* // blogs.pravda.com.ua/authors/derevyanko/547f4a83b11dd. – 2014. – 03.12).

Володимир Гошовський, доктор юридичних наук, народний депутат України 4 скликання:

... Какие шаги следует предпринять безотлагательно, чтобы избежать краха экономики? Рецепты – несложны, уже проверены международным опытом и не требуют многомиллиардных бюджетных вливаний.

1. Решительная (не на бумаге, не созданием новых институций) борьба с коррупцией.

Устранение условий, когда за определенную сумму или процент можно «купить» разрешительный документ, «правильные результаты проверки» или списать задолженность. Если теневой сектор экономики Украины составляет около 50% ВВП, то выведение из тени хотя бы его половины даст дополнительно 400 млрд. грн. налогооблагаемых средств.

2. Наведение порядка в госзакупках (их ежегодные объемы – от 400 до 500 млрд грн.).

Завышение цен по тендерам составляет от 30% до 80% от рыночной цены товаров и услуг (бывает и больше). Это еще как минимум от 120 до 150 млрд грн. дополнительных поступлений в бюджет или экономия бюджетных средств.

3. Налоговая реформа.

Не механическая «упаковка» 22 налогов в 9 (как предполагается сейчас), а: 1) отмена тех налогов, которые практически не приносят поступлений в бюджет, но требуют значительных средств на их администрирование; 2) пересмотр вместе в бизнесом ставок налогов и нахождение компромисса, при котором бизнесу будет выгоднее платить налоги, чем «рисовать» схемы ухода от них.

Отказ от политики повышения фискальной нагрузки как основного инструмента решения бюджетных проблем (ни бизнес, ни граждане не станут платить в бюджет больше, видя что его средства либо используются неэффективно, либо попросту разворовываются).

4. *Бюджетная реформа и изменение принципов стимулирования секторов экономики.*

Необходимо перейти от системы финансирования и поддержки госпрограмм в промышленности только «потому, что они у нас утверждены», к системе софинансирования совместно с негосударственным сектором и с учетом экономической их эффективности и результатов, достигнутых в предыдущие годы; от системы содержания коек в системе здравоохранения и содержания корпусов в ВУЗах к системе бюджетного финансирования реально предоставленной медицинской помощи и обученных в рамках госзаказа студентов, с учетом качества медицинского обслуживания и подготовки специалистов; заменить финансирование «бумажной научной деятельности» на систему грантов на конкурсных условиях для наиболее востребованных и коммерциализуемых направлений научных исследований и т.д.; от системы субвенционного покрытия «дыр» в местных бюджетах на бюджетное стимулирование развития регионов и программ обеспечения их самодостаточности.

Возможная экономия – около 15-20% нынешней расходной части бюджета.

5. *Масштабная дерегуляция.*

Сейчас в стране лицензируется 42 вида хозяйственной деятельности по общему закону и еще 11 видов – по специальным. Вполне реально еще до нового года сократить их число до 20, оставив лицензированными только виды деятельности, связанные с нацбезопасностью и обороной, а также – влияющие на жизнь и здоровье граждан.

Аналогичные «урезания» можно произвести и по другим видам разрешительных документов (свидетельствам, сертификатам, экспертным заключениям и т.д.).

6. *Стимулирование инвестиций и международной торговли.*

Иностранные инвесторы четко указывают нам, что надо поправить – усилить защиту прав собственности, в том числе интеллектуальной, гарантировать долгосрочную стабильность законодательной базы, обеспечить эффективное правосудие, ликвидировать практику авансовых налоговых платежей. Решение этих проблем не требует ни копейки бюджетных средств.

Необходимо предложить дополнительные инструменты поддержки экспорта, особенно по тем направлениям, которые нами были ранее успешно освоены, но упущены или существенно «просели» по итогам 9 месяцев 2014 года (речь идет в первую очередь о рынках Азербайджана (экспорт товаров за 9 месяцев 2014 г. -31,5% или -209 млн дол.), Беларуси (-13,8% или -204 млн дол.), Бразилии (-46,4% или -79 млн дол.), Казахстана (-51,1% или -871 млн дол.), Китая (-4,2% или -85 млн дол.), Ливана (-38% или -110 млн дол.), Сингапура (-42,9% или -87 млн дол.), США (-21,4% или -139 млн дол.), Таиланда (-54,7% или -109 млн дол.), Японии (-23,1% или -45 млн дол.).

7. Обеспечение – как это не прозвучит парадоксально в условиях экономического кризиса – корректировки на размер не ниже инфляции всех социальных стандартов и гарантий.

Цель – вернуть доверие к власти со стороны населения. Если граждане увидят и почувствуют, что государство может не только отбирать и затягивать пояса, но и искренне хочет помочь выжить в условиях кризиса – население значительно уменьшит «пессимистические ожидания» и тягу купить на оставшиеся гривны валюту на «черный день», увеличит потребление, насытит дополнительной гривной внутренний рынок и банковскую систему, а это даст и увеличение прибыльности бизнеса, и новые рабочие места, и рост поступлений в бюджет... *(Десять месяцев новой жизни – где оказалась экономика страны и чего нам ждать дальше // blogs.lb.ua/volodymyr_goshovskiy/288088_devyat_mesyatsev_novoy_zhizni-gde.html. – 2014. – 03.12).*

Тарас Березовець, політтехнолог, директор компанії персонального та стратегічного консалтінгу «Berta Communications»:

Привлечение иностранцев в правительство является хорошим сигналом для общества. Здесь можно провести футбольные и бизнес параллели.

Два сильнейших футбольных чемпионата мира – Англии и Испании процентов на 70 состоят из иностранных игроков. А как же голоса тех, кто кричит, что понаехавшие занимают места воспитанников местного футбола, спросите вы. Да, есть и такие. Но именно привлечение иностранных игроков и тренеров делает эти 2 чемпионата лучшими в мире.

Так и в бизнесе. Все транснациональные корпорации, будь то McDonald's или Apple, делают ставку на специалистов из многих стран. И пропуск в мир успеха – отнюдь не в графе о национальности в паспорте. А в профессиональном резюме.

При этом воздержимся от восторженных авансов кандидатам Наталии Ярьсько, Александру Квиташвили, Айварасу Абрамавичусу и Эке Згуладзе. Сегодня нет места славословию.

Тем не менее, решение Порошенко присвоить им украинское гражданство правильное. Тремя правильными украинцами стало больше. Они могут быть не самыми лучшими в мире специалистами в своих областях. Но чем они точно хороши – тем, что не завязаны на украинский истеблишмент и украинский nepoтизм. Да и будем откровенны, министры «новые украинцы» выглядят намного более приемлемыми, чем отдельные кандидатуры, внесенные фракциями участниками коалиции.

Заграница нам поможет. Но только в том случае, если мы покажем, как сильно мы хотим помочь себе сами *(Заграница нам поможет // <http://blogs.pravda.com.ua/authors/berezovets/547dd812f1542>. – 2014. – 02.12).*

Юрій Лубкович, експерт з державного управління, міжнародних відносин:

Молоді експерти з міжнародним досвідом ініціативи «Професійний Уряд» готові запропонувати діючим політикам формат реорганізації, реформування ключових ланок центральних та місцевих органів виконавчої влади України, шляхом перетворення їх в органи надання високоєфективного сервісу громадянам України.

Більше 20-років Україна є незалежною, суверенною країною. Країною в якій законодавча база прописана на демократичних принципах, кращих прикладах світових демократій.

Проте, необхідно чітко відділяти законодавчий механізм і механізм його виконання. На жаль, починаючи з 1991 року, проблеми з ідеями в Українському суспільстві ніколи не було, завжди є проблеми їх втілення в життя, або виконання завдань.

На рівні держави виконанням Законів чи реалізацією прийнятих рішень влади, займаються центральні та місцеві органи виконавчої влади. І саме на етапі реалізації задумів починаються найбільші проблеми, котрі у нашому випадку призвели до соціально-економічної ситуації, яку Україна має станом на кінець 2014 року.

Прототип радянського державного апарату викоринити після проголошення Незалежності України не вдалося, а може й не хотілось. Це питання до тодішніх перших осіб держави та парламентарів. Проте, можна стверджувати, що саме старий «заржавілий» державний апарат – одна з ключових проблем країни на стадії її розвитку.

Давайте проведемо **короткий SWOT аналіз, для визначення реального стану роботи державного апарату** – органів виконавчої влади, котрі і є механізмом забезпечення реалізації рішень на рівні держава–громадянин.

Сильні сторони – щодо сильних сторін, то державний апарат все ж таки є. З власними проколами, недоліками, але він працює. На жаль, може й створювати серйозні перепони для громадян, бізнесу, та іноземних фінансових інституцій – якщо на це є воля керівників держави (– на прикладі подій 2013-року епохи Януковича і Ко.). І якщо є політична воля «на верхівках» то апарат все ж таки виконує прийняті рішення, хоча в багатьох випадках, допоки цикл доходить до найнижчої ланки – громадяни отримують не завжди якісну послугу, а частіше її реформований варіант.

Слабкі сторони – діюча система органів виконавчої влади працює в режимі 80-их, ери в якій обмін інформацією відбувається на паперових носіях, коли звітність та планування не обов'язкове до виконання, коли перевірити ефективність роботи практично неможливо, а усі звіти та доручення складаються у довгі архівні шухляди. Ще одна важлива річ – прототип діючих ОВВ залишились на рівні державного устрою радянського союзу, коли економіка була плановою, а весь ресурс, як фінансовий так і матеріальний перебував у власності держави, і перерозподілявся саме шляхом на рівні виконавчих органів державного апарату.

Низьке матеріальне забезпечення працівників – це основний пункт, який знижує мотивацію людей, та породжує корупцію. Працівники придумують усілякі можливі варіанти для заробітку, маючи важіль прийняття рішень.

Можливості – головна ціль реформи органів виконавчої влади, яку пропонує ініціатива «Професійний Уряд» це – спільно з проведенням децентралізації – провести перетворення державного апарату у систему надання послуг і сервісів громадянам. Головний момент – це відкритість, відсутність хабарів, поборів, унеможливлення створення штучних бар'єрів для громадян зі сторони представника влади, в той же час надавши працівнику органу влади високе матеріальне забезпечення, та відсторонення від будь-яких політичних впливів. Працівників державного сервісу повинен бути незалежний від політичних партій, мати захист і матеріальну мотивацію, а також чіткі завдання та відповідальність.

Загрози – на жаль, голосні заяви політиків в момент реалізації реформування державного апарату закінчувалися на моменті початку цієї актуальної реформи. Не вистачало політичної волі, чи існували плани залишення діючої системи для власного збагачення чи то відсутність розуміння які реформи в цьому напрямку необхідно провести – це питання до політиків, які цю реформу провалили. Пручання системи – це також велика загроза. Велика кількість чиновників старої закалки, людей котрим комфортно працювати при старій радянській системі – це надзвичайна сила, яку важко побороти. Тому, коли політик шукає легких політичних рішень для підняття власного рейтингу цей шлях ніхто не обирає. Тут реформування потрібно проводити різко, грамотно, планово, натомість подумавши і про людей котрі можуть позбутися своїх посад, які обіймали протягом десятиріч.

Група експертів з українською та іноземною освітою Ініціативи «Професійний Уряд», проаналізувавши систему виконавчого апарату державних органів США, Канади, Німеччини, Великобританії, Чехії, Польщі та інших країн – працюють над пропозиціями щодо реформування державного апарату України. В рамках проекту розроблено близько 300 поправок до діючого законодавства, пропозиції по скороченню кількості органів виконавчої влади, об'єднання та виведення державних підприємств з-під впливу та контролю окремих Міністерств та відомств. Ми готові запропонувати діючим політикам формат реорганізації, реформування ключових ланок центральних та місцевих органів виконавчої влади України, шляхом перетворення їх в органи надання високоефективного сервісу громадянам України (*Реформа державного апарату за кращими міжнародними зразками – як один із найважливіших аспектів розвитку країни* // http://blogs.ipress.ua/blogs/reforma_derzhavnogo_aparatu_za_krashchymy_mizhnarodnymy_zrazkami_yak_odyn_iz_nayvazhlyvishyh_aspektiv_rozvytku_krainy_97990.html. – 2014. – 01.12).

Володимир Поперешнюк, співзасновник «Нової Пошти»:

Нет более точного и емкого определения состояния экономики Украины, нежели то, которое дал в свое время Каха Бендукидзе: наша экономика несовместима с жизнью государства. Это значит, мы должны сделать едва ли не самый судьбоносный выбор за всю свою 23-летнюю историю – или на корню реформировать экономику, или смириться с тем, что корень прогнил и признать необходимость дефолта. Но в условиях военной агрессии против Украины это будет не просто дефолт – это будет самоликвидация.

Для того, чтобы более четко сфокусироваться на том, что является основой для реформирования Украины и что имеет наибольший приоритет, я бы предложил три ключевых тезиса. Первый:

1. Коррупция не причина ущербности экономики, а ее следствие

Лично мне, предпринимателю, тяжело понять, что технически мешает провести в стране системные реформы. Речь не о глобальной смене всего алгоритма управления державой – от административной до судебнопениденциарной вертикали. Я не говорю даже об искоренении коррупции и стопроцентной люстрации, которой нам вот уже не один месяц заговаривают зубы на всех политических площадках.

И чиновники-коррупционеры, и продажные политики – не первопричина, а, как ни странно, следствие бедности государства и отсутствия реальных мотиваторов развития экономики.

Первопричиной является отсутствие в стране свободы развития бизнеса, благоприятных условий для привлечения капитала, бизнес ориентированного законодательства. Именно это сдерживает развитие внутреннего рынка, не дает возможности сформироваться полноценному среднему классу, способному повлечь за собою общество, произвести из своих рядов качественный управленческий пул.

Увы, за восемь месяцев работы Кабмина мы в принципе не увидели ничего, что бы хоть отдаленно напоминало реформирование в данном направлении.

Почему я не считаю первопричиной всех бед коррупцию? Потому что в построении бизнес-вертикали она как фактор имеет, скорее, второстепенное значение. Пример тому – Китай, где уровень коррупции всегда был «поднебесным» в сравнении с прочими развитыми странами (80-е место в рейтинге Transparency International). Тем не менее, стремительному развитию экономики страны коррупция не помешала. С коррупцией там борются, но при этом не считают ее главным сдерживающим фактором для повышения благосостояния общества. То же самое в Индии, Турции, Мексике, в других странах, вплотную приблизившихся к первой двадцатке.

Побороть коррупцию невозможно в бедном государстве; эта миссия по силам лишь богатому обществу.

Фундаментальное отличие этих стран от Украины не в том, что с чиновника-коррупционера там сдирают кожу, как на известном ренессансном полотне Герарда Давида. Главное отличие в том, что государство там не является участником внутренних бизнес-коммуникаций, за исключением отдельных стратегических областей экономики, не провоцирует

монополизацию рынка и не ограничивает рынок ворохом регулятивных мер, направленных якобы на «защиту национального производителя».

Это не значит, что бороться с коррупцией бессмысленно. Мой месседж в другом: побороть коррупцию в принципе невозможно в бедном, влачащем жалкое существование государстве. Эта миссия по силам лишь богатому обществу, способному нанять для выполнения государственных функций профессионалов, работающих за высокую зарплату, а не привилегии или манипуляции админресурсом.

Коррупция – побочный продукт нашей бедности, зарегулированности нашей экономики, раздутых налогов и, как следствие, загнанного в угол предпринимательства. Отсюда и проблема люстрации, которая в условиях бедного общества превращается в элементарную ротацию одних пройдох на других.

Чтобы произошла качественная смена элит, общество должно быть гораздо богаче нашего. Оно должно контролировать нанятых на госслужбу чиновников, требовать отчет о законодательной деятельности избранных им парламентариев. Ему необходимы высокоразвитые институты контроля и мониторинга, финансируемые по принципам общественного спонсорства – краудфандинга.

Такое возможно лишь в условиях материально обеспеченного, свободного в выборе социального инвестирования общества. И тут я бы хотел перейти ко второму тезису.

2. Нет иного пути к обеспеченности, кроме бизнеса

Если б я писал Библию украинской обеспеченности, то начал бы ее с заповеди: «да не будет у тебя иного источника благосостояния, кроме частного бизнеса»... В этой метафоре заложен смысл последовательного реформирования украинской экономики, да и самой державы.

Факторов, мешающих развитию бизнеса в Украине, сегодня гораздо больше, чем того, что могло бы способствовать прогрессу. Прежде всего бизнес тормозят у нас две вещи: госрегуляция и налоги. Для того, чтобы построить бизнес-ориентированную державу, создать среду, благоприятную для привлечения инвестиций, следует понимать психологию инвестора – что мотивирует его и что пугает.

Бизнес тормозят у нас две вещи: госрегуляция и налоги.

Главными мотиваторами для инвестора служит расширение его бизнеса, поиск рынков сбыта, доступ к природным ресурсам и уменьшение себестоимости производства. Расширение рынка сбыта – это ключ к снижению себестоимости продукции и минимизации рисков на отдельных рынках.

Однако, сегодня даже перспектива получения 40-млн рынка украинских потребителей нивелируется критической налоговой нагрузкой на бизнес. Именно это способно лишить мотивации любого инвестора, рассматривающего перспективу переноса в Украину производственных линий.

На данный момент в Украине корпоративные налоги достигают 54% от прибыли. В мире более двух десятков стран, где этот показатель в полтора раза ниже. Не даром в рейтинге Всемирного банка Doing Business в сегменте комфорта налоговой политики Украина занимает неприглядную 108-ю позицию. И это еще не так ужасно в сравнении с тем, что еще в прошлом году мы были на 49 пунктов ниже (подняться удалось лишь благодаря законодательному внедрению электронной отчетности).

Первое, что должна сделать Украина на пути либерализации своих отношений с инвесторами, это радикальное сокращение количества налогов и снижение налоговой ставки. Именно это условие мотивирует мировые бренды размещать свои производства в странах с высококвалифицированной рабочей силой, с меньшими затратами на производство, лучшим доступом до транспортной инфраструктуры и сырьевых ресурсов.

Второе: наш политический истеблишмент должен раз и навсегда прекратить ограничивать рынок под видом поддержки «национального производителя», снижения «импортозависимости» и прочих ересей, тормозящих естественный прогресс предпринимательства.

Не думаю, чтобы какому-то «гению» биологии в здравом уме пришла мысль защитить зайцев от волков, снабдив зайца вставными кликами и отрегулировав его уровень адреналина... А вот в бизнес у нас вмешиваться можно любому чиновнику, часто камуфлируя это защитой «национальных интересов».

Нельзя бороться за интересы отечественного бизнеса, ограничивая конкуренцию. В бизнесе как в эволюции животного мира: выживает тот, кто предлагает более оптимальную пропорцию цена-качество, тот, у кого сильнее маркетинг и шире продуктовая линейка. У нас не появится качественного мирового уровня производства, пока вокруг не будет с десятков производств ведущих мировых брендов.

Единственное, против чего государству стоит бороться, так это против диктатуры монополий, против отсутствия у субъектов предпринимательства равных прав на развитие своего бизнеса. Все остальное – естественный отбор. И тут – мой третий тезис.

3. Нельзя вмешиваться в природу рынка, можно лишь оградить бизнес от вмешательства государства

Именно вмешательство, государственная регуляция, наиболее вредит национальным интересам – не позволяет эффективно развиваться тому, что при хозяйском подходе позволило б Украине присутствовать на мировых рынках.

Рынок – это открытая система для всех без ограничений (кроме, разве что, политически «неблагонадежных» контрагентов). Как ни странно, но самые перспективные и конкурентоспособные ниши у нас имеют максимум ограничений для инвестиционного присутствия.

К примеру, рынок сельскохозяйственных ресурсов – в Украине это очень качественный потенциал. Чего стоит хотя бы 30% принадлежащих нам мировых черноземов. Однако этого рынок едва ли не наиболее

зарегулированный. Иностранному инвестору вход на него вообще запрещен законодательно. Как результат, на украинский рынок не приходят наиболее опытные и технологичные мировые агрокомпании.

Как результат, купаясь в лучах мифа, мол, Украина – житница Европы, мы экспортируем продукцию с низкой добавочной стоимостью, в основном фуражные сорта зерна, которое закупают страны, поставляющие в Украину мясо. Если тонна зерна стоит 300 долларов, то тонна мяса – 3000-7000 долларов. Упущенная выгода достигает 2000%.

В добавок, урожайность зерновых в Украине в два раза ниже, чем в Германии или Франции – 30-35 центнеров с га против 68-70. Так что, «житница Европы» – это не более, чем реалии начала прошлого столетия.

Свист пуль инвестора не пугает. Главное для него условие – приоритет Закона, эффективность судебной системы и наличие свободного рынка.

То же касается еще одной отрасли экономики, где мы также являемся активными экспортерами – энергетики. В Грузии, к примеру, реформы начались именно с того, что весь энергорынок был приватизирован, а стало быть – монополизирован. Как говорил грузинский реформатор Каха Бендукидзе, «государство должно владеть в стране только большой королевской печатью».

Именно энергетика и сельское хозяйство являются относительно более конкурентными отраслями национальной экономики, в которые готов прийти сегодня иностранный инвестор на правах как собственника, так и стратегического управленца. Однако, с учетом особенностей украинского законодательства, для свободного рынка эти отрасли остаются закрытыми, недоступными для работы на них иностранного инвестора.

И закономерный вопрос – а чего в Украине боится иностранный инвестор, кроме нашей бюрократии – может, войны? Именно так считает большинство наших чиновников, параллельно списывая на войну «несвоевременность реформ».

Разочарую, свист пуль, как ни странно, инвестора, отнюдь, не пугает. Да, он не придет в зону активных боевых действий, но в государственном масштабе это его никак не сдерживает. Главное для инвестора условие – приоритет Закона, эффективность судебной системы и наличие свободного рынка.

Типичный пример: Израиль. Страна находится в состоянии замороженного конфликта вот уже 76 лет, пережила с десятков кратковременных войн, охватывавших от 5 до 50% ее территории. В то же время находится на втором месте в мире после США по количеству стартапов и имеет наибольшее представительство в листинге NASDAQ за пределами Северной Америки. ВВП Израиля на душу населения с 1950 года вырос вшестеро, позволив стране занять 22 место в мировом классификаторе. Иностранные капиталовложения в экономику страны значительно превышают общемировые темпы. Таким образом, угроза терроризма и военных действий иностранным инвестициям в стабильной стране отнюдь не мешает.

Итак, если мы говорим о приоритетах реформирования страны, то я бы настаивал именно на таком фокусе: перестать заговаривать самим себе зубы коррупцией, люстрацией и прочими «вторичностями». Искоренить сорняки – еще не значит собрать обильный урожай. Также и в государстве: побороть коррупцию еще не значит построить богатую страну. Богатство страны – ее бизнес потенциал и хорошие условия для капиталовложений. Так что, прежде всего стоит снять налоговые путы с бизнеса, максимально открыть рынки, и наконец-то повернуться лицом к инвестору (*Приоритеты реформирования страны: три тезиса от предпринимателя // blogs.lb.ua/volodymyr_popereshniuk/287836_prioriteti_reformirovaniya_strani.html. – 2014. – 01.12).*

Сергій Дацюк, філософ:

Україна переходить від руйнівного до творчого етапу революції.

Вперше з моменту революції у нас з'явилися, як мінімум, дві революційно обрані гілки влади – виконавча і законодавча. Тобто Президент і Парламент обрані українською громадою вже після революції, на основі революційних уявлень, на пікові революційних настроїв.

Творчий етап революції в Україні має чітку стратегію безпеки – відновлення втраченої рівноваги України.

В Україні вже неможливо відновити рівноваги, які існували до 2010 року. З точки зору системного бачення, революція є знищенням нерівноваг, що накопичилися в суспільстві, і відновленням колишніх рівноваг на іншому їх рівні і в інших схемах їх комплектації та створенням нових рівноваг, які до цього не існували.

У своїй статті часів громадянського протесту від 27 січня 2014 року «Ступор правящего класса или ликбез для олигархов и правителей» я показав ті рівноваги, які були порушені попереднім режимом кривавого президента.

Зараз прийшов час поставити питання про відновлення порушених рівноваг та знищення критичних нерівноваг.

Україна змінилася принципово – назавжди зміщена геополітична рівновага, внутріполітична партійна рівновага, регіональна рівновага та мовно-культурна рівновага. Відновлення цих рівноваг на попередніх засадах вже неможливо.

Мають бути відновлені такі рівноваги: **геополітична** – всередині європейського вибору, **внутріполітична партійна** – через загальнонаціональні партії (з повною поразкою всіляких регіональних партій), **регіональна** – децентралізація має забезпечити рівновіддаленість регіонів від центру, **мовно-культурна** – суспільний патріотизм має бути покладений в основу творення політичної багатоетнічної нації.

Не можуть існувати надалі нерівноваги між владою та громадою, між близькими до влади олігархами та віддаленими від неї, між олігархічним бізнесом та середнім класом, між регіонами, які «годують країну» і регіонами, які змушені потім вмирати за викорінення цієї ілюзії.

Ці важливі нерівноваги попали у центр уваги української громади і не можуть існувати надалі – вони або будуть знищені владою, або будуть знову зметені громадянським протестом разом з владою, якщо вона не захоче їх зліквідувати.

Геополітична рівновага

Вибір на користь Європи зроблено ціною великих зусиль. Але це не означає, що такий вибір не потребує тривалого процес встановлення нової системи геополітичної рівноваги.

Нам нікуди дітися від геополітичного розриву, бо основна геополітична розбіжність завжди була не між Росією та Європою, а між Росією та США. Більше того, у Європі теж немає єдності щодо сприйняття України як європейської держави.

Отже завдання геополітичної рівноваги має бути вирішено через участь в новій «холодній війні», яка неодмінно настане після нинішньої війни у її гарячій фазі.

Розрив зв'язків з Росією на найближчі роки неминучий. І чим швидше ми це зрозуміємо, тим легше йтиме цей процес. Україні не потрібно боятися ситуацій конфліктів з Росією, з Європою і з її окремими країнами, і з США. Міжнародні конфлікти це нормальний стан досягнення геополітичної рівноваги. Конфліктувати потрібно стратегічно, мирно, досягаючи наперед обумовлених цілей.

В статті «Ключове питання безпеки України» я показав, як можна конфліктувати, ставлячи питання вибору між ядерним статусом України і її вступом до НАТО. Україна ніколи не досягне стану безпеки, якщо не буде прагматично ставити питання про свої інтереси безкомпромісним чином. Нехай Захід та Росія подумують, що для них краще – ядерна Україна чи Україна в НАТО. І українська громада теж нехай над цим подумає. Але цей вибір щодо України має бути зроблено тільки таким чином. Ніякі меморандуми і угоди, в яких Україна втрачає реальну потугу, а отримує лише обіцянки, більше не є прийнятними.

Рівновага парламентської та регіональної політики

Рамкова стратегія Парламенту – тримати та відновлювати в разі втрати рівновагу у суспільстві. Новообраний Парламент має унікальну якість, яка раніше не існувала в короткий період незалежності України. Цей Парламент обраний з сильно зміщеним центром регіональної рівноваги. З окупованого Криму та з окупованої частини Донбасу представників в нинішньому Парламенті фактично нема.

Якщо правлячий клас хоче повернути цілісність країни довоєнного статус-кво, він повинен діяти так, щоб компенсувати цю зміщену рівновагу. Це означає, що відтворення зв'язності країни через закони має бути швидким та ефективним.

Є велика спокуса у Парламенту спробувати реалізувати перевагу україномовної спільноти України над російськомовною спільнотою. Але якщо ми хочемо зберегти цілісність країни, якраз цього робити не слід.

Для України питання регіональної рівноваги має принципове значення. Порушення регіональної рівноваги веде до руйнування територіальної цілісності.

Відтак Парламент має не тільки забезпечити пропорційну виборчу систему в країні, але ще й обов'язково ввести принцип загальнонаціонального характеру будь-якої партії. Партії за регіональною ознакою мають бути в Україні заборонені. Причому ця заборона повинна мати не формальний, а змістовний характер – будь-яка партія не просто повинна мати регіональні філіали (як це було у Партії регіонів), а на виборах доводити загальнонаціональність своєї підтримки. Політична агітація, спрямована на частину регіонів України, має бути принципово заборонена.

Децентралізація влади в Україні має забезпечувати рівновіддаленість регіонів від центру. Це означає прямі законодавчі заборони на регіональні преференції чи регіональні обмеження.

Регіональний трайбалізм в Україні має бути знищено всередині всіх інститутів – партійних, адміністративних і навіть громадянських.

Децентралізація вперше робить можливою міжрегіональні відносини в обхід центру, а це потребує нової інфраструктури політичної та економічної комунікації в країні.

Рівновага між гілками влади

Неефективним є подальше існування порушення принципу розподілу влад між двома квазівиконавчими її гілками – Президентом та Урядом. Не сприймаються як прийнятні українською громадою спроби узурпації Президентом влади у Парламентській більшості та контроль Президентом судової влади. Подальше існування таких порушень є неможливим з огляду на усвідомлення цих проблем українською громадою на такому рівні, що вона більше з цим миритися не буде.

Це означає серйозні зміни до Конституції в питанні балансу влад.

В Україні принцип розподілу влад має бути реалізований чітко і послідовно. Стимування та противаги, про які йдеться в теорії конституційного права, це стимування та противаги на основі розподілу влад, а не на основі їх зрощення, як це чомусь вважають українські конституційними.

Отже спочатку потрібно забезпечити чіткий розподіл і незалежність гілок влади, а вже потім виписати стимування та противаги для ситуацій конфлікту між гілками влади.

Ще раз підкреслю – ніяких стимувань та противаг поза ситуацією конфліктів між гілками влади не має бути. Саме таке уявлення повинно бути реалізоване під час конституційної реформи.

Це означає, перш за все, передати повноваження конституційного суду, який жодного разу не вирішив конфлікт між гілками влади, до суду загальної юрисдикції (можливо до Верховного) і при цьому провести повне перезавантаження судової влади в країні. Нам потрібна не судова реформа, а створення судової влади наново.

Рівновага системного бізнесу

Останнім часом в Україні виявилася мало приємна обставина – не для всіх представників колишнього і нинішнього вже трохи зміненого правлячого класу цілісна Україна є цінністю. Якщо політики змушені про цілісність країни заявляти і хоча б позірно цього дотримуватися, то бізнес без цього може обійтися. Чим більш регіональний і водночас транснаціональний є системний бізнес, тим менше він патріотичний. Транснаціональний олігархічний бізнес з регіональною прив'язкою всередині України потенційно небезпечний для країни.

Патріотичним може бути крупний системний бізнес, який рівноважно представлений в усіх регіонах України. Такий системний бізнес може бути національним чи транснаціональним, це вже неважливо. Важливо, що такий системний бізнес створює зв'язність країни, економічно пов'язуючи різні її регіони.

Відтак регіонально орієнтований системний бізнес в Україні має бути реструктуровано. Як це зробити – шляхом добровільних дій бізнесменів-власників, через дії Антимонопольних інституцій чи шляхом націоналізації з наступним перепродажем, це питання політичне.

Мало того, системний бізнес з міжнародною орієнтацією на якусь одну країну – зокрема Росію чи США, також має попадати під щільну увагу української громадськості та СБУ.

Від розгулу прямої демократії ми, можливо тимчасово, переходимо до представницької демократії з частково зміненим правлячим класом, який за революційним задумом чи вимогою Майдану має впровадити нашу «Quasi una fantasia».

«Quasi una fantasia» – це вислів, який вживали архітектори древнього Риму і країн Середземномор'я, для означення чогось неймовірно красивого, що змушує переглянути наявні погляди на архітектуру. Наша «квазі уна фантазія» це 60 чи навіть більше реформ, які має здійснити Україна.

Водночас цей міф про реформи, у який зараз мало хто вірить, застить очі і затьмарює розум, бо він мало придатний для розуміння тієї стратегії безпеки, якої має дотримуватися правлячий клас України, щоб елементарно зберегти країну цілісною.

Зараз той самий випадок, коли за реформами ми можемо перестати бачити цілісну країну, а цього би дуже не хотілося.

Справжня стратегія безпеки України для української громади та правлячого класу країни – це відновити рівновагу в Україні на принципово іншому рівні, тобто відновити рівновагу оновленої через реформи економічної, політичної, соціальної та культурної систем країни
(Відновити рівновагу України //
blogs.pravda.com.ua/authors/datsuk/5478218f8b8be. – 2014. – 28.11).

Огляд зарубіжних ЗМІ

16 декабря 2014 года делегация политиков-реформаторов Грузии презентует Украине проект создания новой власти и воспитания молодых профессионалов новой формации. Уже с начала 2015 года, в рамках проекта Civil and political School, политические деятели Грузии, развивавшие страну в европейское государство, будут передавать опыт молодым украинцам. Для достижения этой цели объединением грузинских политиков и дипломатов создается политический лекторий CAPS для студентов и молодых специалистов, где станет возможным перенять опыт Грузии.

Основатели образовательного проекта уверены в перспективе грузинко-украинского сотрудничества в процес се воспитания нового поколения дипломатов и политиков, а также в необходимости поделиться опытом борьбы с коррупцией и преодоления трудностей, с которыми столкнулись украинцы (*Грузинские реформаторы открывают в Украине школу для молодых политиков // Грузия онлайн (<http://www.apsny.ge/2014/pol/1417747914.php>). – 2014. – 04.12).*

США и Евросоюз настаивают на необходимости реформ в энергетическом секторе Украины, говорится в совместном заявлении по итогам состоявшегося заседания в Брюсселе двустороннего Энергетического совета.

«Совет подтвердил поддержку ЕС и США нового правительства Украины и подчеркнул необходимость преодоления реформ энергетического сектора страны в свете ее обязательств интегрировать национальные энергетические рынки в европейскую систему», – говорится в документе, распространенном госдепартаментом США. Совет также приветствовал согласование украинским правительством «при активной поддержке США» плана по действиям в энергетической сфере на предстоящий зимний сезон и подчеркнул важность «активной кооперации» Киева с США и партнерами по ЕС в ходе его имплементации (*США и ЕС настаивают на необходимости реформы в энергосистеме Украины // РИА Новости (<http://ria.ru/world/20141203/1036421956.html>). – 2014. – 03.12).*

Уперше в історії незалежної України до роботи в уряді на міністерських посадах залучено представників іноземних держав.

Очільник грузинської неурядової організації «Вільна зона» Гела Васадзе нагадує про грузинський досвід залучення до роботи людей з багаторічним життєвим та професійним досвідом за кордоном. Щоправда, за походженням ті, хто очолював міністерства в Тбілісі, все ж були грузинами, хоч і приїхали хто з Франції, а хто, як вже згаданий реформатор Бендукідзе, з Росії. (...) Хтось зміг себе добре проявити, хтось не дуже – це зрозуміло. Але найголовніше – це те, що необхідний свіжий погляд, необхідний злам системи. Там, де систему потрібно ламати, там нова людина це зробить краще, аніж стара, кооптована в ті системи, які існували в українській політиці.

Німецький експерт Штеффен Галлінг:

Потенційною перевагою урядовців-іноземців саме з пострадянських країн є їхній досвід проведення реформ у суспільствах, схожих на українське. Грузія і Литва – це, приміром, країни, які в цілому мають досвід у цій галузі, й фахівці звідти зможуть таким чином здійснити певну експертну оцінку ситуації.

(...) Бажання чи прагнення залучити іноземні експертні знання до урядової роботи саме по собі похвальне. Але чи має це одразу відбуватися шляхом роздачі міністерських портфелів – це вже зовсім інше. Адже тут постає питання легітимації та відповідальності.

Очільник Грузинського фонду стратегічних та міжнародних досліджень (GFSIS) Александр Ронделі:

специфіка української ситуації може стати викликом навіть для грузинських реформаторів в новому уряді в Києві. Поламати стару корупційну систему в Грузії було, думаю, легше, тому що масштаб був інший. В Україні зробити це, звичайно, буде складніше. Україна більш різноманітна. Плюс з «совковістю» там в окремих районах ще важче боротися, ніж у нас. Тому я думаю, що буде дуже важко (*Білик Д. Іноземці з міністерськими портфелями: чи виграє від цього Україна? // DeutscheWelle (<http://www.dw.de/іноземці-з-міністерськими-портфелями-чи-виграє-від-цього-україна/a-18106552>). – 2014. – 03.12).*

Європейська Комісія надала Україні 500 мільйонів євро кредиту за програмою макрофінансової допомоги. Загальна сума допомоги за двома програмами від Єврокомісії може становити 1,61 мільярда євро.

Метою програм макрофінансової допомоги є фінансова підтримка України та заохочення важливих структурних реформ, спрямованих на покращення врядування, стабільне економічне зростання та підтримку законодавчої гармонізації зі стандартами Євросоюзу, зазначається в документі. Зокрема, ці програми підтримують реформи у сферах управління державними фінансами, антикорупційної діяльності, торгівлі та оподаткування, енергетичному та фінансовому секторах (*Європейська Комісія надала Україні 500 мільйонів євро кредиту // DeutscheWelle (<http://www.dw.de/єврокомісія-виділила-україні-ще-500-мільйонів-євро-кредиту/a-18108069>). – 2014. – 03.12).*

Європейський банк реконструкції та розвитку посилює політику підтримки малого та середнього бізнесу в західному регіоні України. У Львові відкрили єдине регіональне представництво банку в країні.

Директор ЄБРР в Україні Шевкі Аджунер:

Війна в Україні аж ніяк не є на заваді впровадженню спільних інвестиційних проектів, впевнений. Навпаки, це спонукає нас всебічно допомагати цьому регіону та країні в цілому, підтримувати її своїм ресурсом. Доказом цього стало відкриття представництва ЄБРР у Львові, який стане додатковим механізмом співпраці.

Львівський офіс спочатку займатиметься винятково розвитком малого та середнього бізнесу (*ЄБРР розширює співпрацю з Україною – попри війну // DeutscheWelle (http://www.dw.de/єбрр-розширює-співпрацю-з-україною-попри-війну/a-18107443). – 2014. – 03.12).*

Все те, хто говорить о возможном вступлении Украины в НАТО, «играют с огнем».

Заявления президента Украины Петра Порошенко о том, что вопрос о вступлении в НАТО будет решать украинский народ на референдуме, равно как и высказывания Йенса Столтенберга о том, что страна может стать членом альянса, не помогают ни НАТО, ни Украине и лишь способствуют расколу блока.

(...) Единственный правильный вариант взаимодействия Украины и НАТО соответствует тому, как его видит министр иностранных дел Германии Франк-Вальтер Штайнмайер: партнерство, но не членство (*Schult C. Kommentar zum Ukraine-Konflikt: Das gefährliche Gerede vom Nato-Beitritt // Der Spiegel (http://www.spiegel.de/politik/ausland/ukraine-kommentar-zum-moeglichen-nato-beitritt-a-1006032.html). – 2014. – 02.12).*

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з канцлеркою Німеччини Ангелою Меркель у понеділок, 1 грудня. Канцлерка Німеччини Ангела Меркель привітала Україну з успішним формуванням коаліції та висловила сподівання, що новий уряд втілить проєвропейські реформи (*Меркель закликала Київ до реформ // DeutscheWelle (http://www.dw.de/18104746). – 2014. – 01.12).*

Єврокомісар по європейській політиці сусідства і переговорах по розширенню Йоханнес Хан вважає реалістичними плани президента України Петра Порошенка о проведенні реформ к 2020 року.

(...) Президент Порошенко очень четко и реалистично выразил свою мысль. Он сказал что перед тем, как подавать свою заявку (о членстве в ЕС – ред.), не обходимо осуществить необходимые реформы. И те временные рамки, которые он назвал, на мой взгляд, тоже достаточно реалистичны в Киеве (*Єврокомісар вважає реалістичним план Порошенка по проведенню реформ на Україні к 2020 г. // Московский Комсомолец (http://www.mk.ru/politics/2014/11/28/evrokomissar-schitaet-realistichnym-plan-poroshenko-po-provedeniyu-reform-na-ukraine-k-2020-g.html). – 214. – 28.11).*

Прогнози

**Науковий консультант з економічних питань Центру Разумкова
Володимир Сіденко:**

Як на мене, новостворений уряд матиме два місяці, аби продемонструвати свою прихильність до кардинальних змін. Це не означає, що результати мають бути вже за два місяці. Просто якщо за цей час буде перехід від слів до діла – нам почнуть довіряти, в Україну почнуть повертатися інвестиції. Бо за відсутності інвестицій проведення масштабних системних реформ не реальне *(Новий уряд матиме два місяці, щоб виявити свою готовність до здійснення реформ // Центр Разумкова (http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news_id=5277). – 2014. – 04.12).*

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій Мельник:

Сьогодні на всіх рівнях можна спостерігати бажання ЄС і США допомогти Україні, тому що всі розуміють – на українську карту поставлено дуже багато. Але дуже багато залежатиме від здатності українського уряду довести, що він налаштований на справжні реформи, створення цілком нової держави. Насамперед ідеться про боротьбу з корупцією і про економічні реформи. Якщо будуть хоч найменші кроки в цьому напрямі, думаю, підтримка навіть зміцниться *(Здійснення реформ забезпечить уряду підтримку суспільства і західних партнерів // Центр Разумкова (http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news_id=5280). – 2014. – 03.12).*

Политолог Владимир Цыбулько:

Публичная дискуссия вокруг люстрации, как механизма борьбы с коррупцией, призвана не просто очистить институты власти от нарушителей закона. Это попытка сделать определенный педагогический жест, чтобы общество понимало, что у власти есть механизмы самоочистки. Если появляется коррупция, значит, государство должно запускать имеющиеся у него антикоррупционные механизмы. Но если государство не стоит на страже справедливости, то у общества остается только один путь – уличная справедливость, то есть, Майдан. Поэтому если государство хочет состояться в новой современной форме, а не остаться рудиментом советской системы, – ему нельзя бояться реформ».

Это особенно важно, поскольку настроения в обществе, запрос на реформы сейчас чрезвычайно большой. Если это время не использовать, думаю, что маятник может качнуться в противоположную сторону. И тогда, как минимум, придется, децентрализовать не только финансы. Придется отдавать на места слишком много власти, что в перспективе может породить новую волну сепаратизма *(Украина ни в коем случае не может затягивать реформы – политолог // БТБ (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5054-ukraina-ni-v-koem-sluchae-ne-mozhet-zatyagivat-reformy-politolog>). – 2014. – 02.12).*

Директор політико-правових програм Центру Разумкова Юрій Якименко:

Усі ці депутати, які увійшли до складу коаліції, будуть змушені виконувати те, що записано у спільному документі. Недарма коаліційна

угода така об'ємна, детально виписана, і писалася вона довго. Там персональна відповідальність і уряду, і депутатських фракцій за реалізацію цієї колективної угоди. Думаю, що це випадок, коли цей документ буде дієвим (*Коаліційна угода передбачає персональну відповідальність за її дотримання // Центр Разумкова* (http://www.razumkov.org.ua/ukr/expert.php?news_id=5271). – 2014. – 01.12).

Руководитель Главного департамента по гуманитарной политике Администрации Президента Юрий Рубан:

(...) За изменения в Конституцию Украины проголосует более трехсот парламентариев.

Я думаю, что патриотизм и желание обеспечить себе политическое будущее будут создавать определенное тяготение к Коалиции. Сейчас мы видим большие шансы собрать за изменения в Конституцию больше трехсот голосов (*За Конституционную реформу проголосует больше трехсот депутатов – Ю. Рубан // БТБ* (<http://btbtv.com.ua/uk/news/5036-za-konstitutsionnuu-reformu-progolosuet-bolshe-trekhsot-deputatov-yu-ruban>). – 2014. – 01.12).

Экс-посол США в Украине Стивен Пайфер:

Украина имеет только несколько месяцев для того, чтобы показать и Западу, и украинцам, что страна делает первые шаги в реформировании.

На Западе никто не называет конкретную дату. Но боюсь, если в ближайшие месяцы мы не увидим серьезных шагов, то люди будут думать, что еще одна возможность упущена.

(...) Если правительство и далее будет медлить с реформами, Украина останется слабой (*Экс-посол США в Украине Пайфер: У Украины есть несколько месяцев для реформ // Гордон* (<http://gordonua.com/news/politics/Eks-posol-SSHA-v-Ukraine-Payfer-V-Ukrainy-est-neskolko-mesyacev-dlya-reform-53858.html>). – 2014. – 01.12).

Российский финансист, руководитель Diamond Age Capital Advisors Слава Рабинович:

Если Украина будет продолжать находиться в своем положении, с точки зрения непроведения реформ, в феврале ее ждет то, что в финансовых кругах принято называть «financial meltdown».

Полного финансового краха Украина может избежать только при помощи международных финансовых институтов, которые должны перекредитовать страну. Однако этого не будет, если в Украине не начнутся срочные реформы.

Сейчас в стране есть уже согласованные и утвержденные реформы, которые не выполняются из-за политического безволия, популизма и отсутствия должного количества профессионалов в правительстве (...) (*Слава Рабинович: Украина не проводит срочных реформ из-за политического безволия, популизма и нехватки профессионалов // Гордон*

(<http://gordonua.com/news/politics/Slava-Rabinovich-Ukraina-ne-provodit-srochnyh-reform-iz-za-politicheskogo-bezvolya-populizma-i-nehvatki-professionalov-53567.html>). – 2014. – 28.11).

Комиссар Европейского Союза по вопросам расширения и политики соседства Йоханнес Хан:

В случае реализации запланированных реформ Украина сможет получить перспективу членства в Европейском Союзе в 2020 году.

Я ставлю перед собой цель способствовать развитию экономики в Украине. По моему мнению, это поэтапный процесс, и мне кажется, что президент Порошенко достаточно четко и реалистично выразил свое мнение. Он сказал, что перед тем, как подавать заявку, необходимо осуществить соответствующие реформы *(Комиссар ЕС Хан: Временные рамки реформ, о которых говорит президент Порошенко, достаточно реалистичны // Гордон (<http://gordonua.com/news/worldnews/Komissar-ES-Han-V-2020-godu-Ukraina-smozhet-pretendovat-na-chlenstvo-v-ES-53568.html>). – 2014. – 28.11).*

Экс-губернатор Донеччины, внефракционный нардеп Сергей Тарута:

Вчера представители коалиции отказались создать парламентский комитет по вопросам Донбасса. В таком случае нужно создавать соответствующую комиссию в Верховной Раде.

Одним из первых законопроектов, которые будет продвигать комиссия в Раде, станет реальная децентрализация регионов. Причем в короткие сроки. Это сразу может остудить градус (конфликта на Донбассе), чтобы у соседнего государства не было оснований говорить, что у местных советов и городов нет полномочий.

В Раде будут зарегистрированы законопроекты о возможности выезда мирных жителей из зоны военных действий, предоставления им жилья в других регионах, и возобновления соцвыплат (...) *(В Раде могут создать комиссию по Донбассу // Сегодня.ua (<http://www.segodnya.ua/ukraine/v-rade-mogut-sozdat-komissiyu-po-donbassu-572790.html>). – 2014. – 28.11).*

Аналітичний коментар

Позаблоковий статус України і забезпечення національної безпеки

Президент України Петро Порошенко заявив, що позаблоковість України не дала країні гарантій безпеки і від неї потрібно відмовитися *(<http://www.segodnya.ua/politics/pnews/glavnye-zayavleniya-poroshenko-v-rade-572718.html>). – 2014. – 27.11).*

Відповідно, парламентська більшість вже приступила до виконання пункту коаліційної угоди, що стосується вступу України в НАТО. Законопроект про відмову від позаблокового статусу країни внесла в

парламент фракція «Блок Петра Порошенка». На думку автора законопроекту, ці заходи повинні «суттєво посилити позиції України в питаннях оборони і безпеки в протистоянні російської агресії».

Інші члени коаліції вже заявили про готовність підтримати даний документ. Так, народний депутат В'ячеслав Кириленко («Народний фронт») заявив: «Звичайно, ми підтримаємо цей законопроект, адже ми були одним з ініціаторів чіткого формулювання в коаліційній угоді курсу України на членство в НАТО». За словами депутата, «Народний фронт» запропонує включити питання скасування позаблокового статусу в перелік першочергових.

Показово, що рішення про можливе скасування позаблокового статусу України підтримали і представники НАТО. Так, на підсумковій прес-конференції після засідання Комісії Україна-НАТО на рівні міністрів закордонних справ, генеральний секретар Альянсу Йенс Столтенберг підтвердив, що під час бесіди з міністром закордонних справ України Павлом Клімкіним останній повідомив про відмову країни від позаблокового статусу, що декларує курс на посилення партнерства з Північноатлантичним Альянсом. «Раніше Україна офіційно дотримувалася позиції про позаблоковий статус держави. Зараз уряд повідомив, що Україна позбавляється від нього (даного статусу – прим. авт.). Ми вважаємо таке рішення. Якщо Україна подасть заявку на вступ до НАТО, ми її розглянемо», – резюмував Йенс Столтенберг (<http://eizvestia.com/zhizn-video/full/451-esli-ukraina-podast-zayavku-na-vstuplenie-v-nato-my-ee-rassmotrim-stoltenberg>). – 2014. – 02.12).

Можлива відмова від позаблокового статусу України і курс на членство в НАТО широко коментується й в експертних колах. При цьому, як зазначають у ЗМІ, деякі експерти звертають увагу на те, що відповідати вимогам Альянсу Україні буде досить непросто. Однією з важливих умов, якій повинні відповідати претенденти на вступ до НАТО, поряд з проведенням низки реформ у різних сферах, є відсутність територіальних спорів і внутрішніх конфліктів у країні. Таким чином, в умовах анексії Криму та продовження військових дій на Донбасі, Україні шлях до НАТО поки що закритий.

Деякі експерти, говорячи про перспективи вступу України в НАТО, абсолютно необґрунтовано вказують на те, що туманність даних перспектив розуміють і самі автори документу (законопроект про відмову від позаблокового статусу України – прим. авт.), для яких його реєстрація є, в першу чергу, іміджевим кроком.

Крім того, в деяких ЗМІ звертають увагу на те, що вступ до НАТО, згідно Конституції України, можливий лише після проведення всеукраїнського референдуму. Проте, незважаючи на те, що останнім часом рівень підтримки інтеграції в Альянс серед українців зріс, не можна сказати, що в суспільстві є абсолютний консенсус з цього питання. Так, як інформують ЗМІ, згідно з недавнім опитуванням, проведеним у листопаді соціологічною групою «Рейтинг», якби референдум про вступ України в

НАТО проводився зараз, то 51% опитаних проголосували б за вступ і 25% – проти.

У більшості своїй, експерти активно підтримують рішення про відміну позаблокового статусу нашої країни. Так, політолог, професор Національної академії управління Олег Соскін прокоментував останні політичні події в Україні, зазначивши, що потрібно терміново скасовувати позаблоковий статус і подавати заявку в НАТО, в іншому випадку країну чекають довгі й важкі роки війни з Росією.

На його думку, події, які зараз відбуваються в Донецькій і Луганській областях, не є чимось унікальним і мають свої приклади в багатьох країнах світу. «... Коли країна звільняється від окупації, перестає бути колонією, в ній починається відновлення державного суверенітету, самостійного розвитку, усвідомлення етносом, який проживає на даній території, своєї національної самоідентифікації. А на околиці колишньої колонії, особливо якщо ці окраїни межують з метрополією, виникають такі сепаратистські протуберанці. До цього треба відноситися як до певної даності», – зазначив О. Соскін (<http://kyiv.osp-ua.info/politics/13548-v-pervyy-zhe-den-raboty-novoy-verkhovnoy-rady-nado-otmenit-vneblokovo-yu-status-ukrainy--ehkspert.html>. – 2014. – 05.11).

У свою чергу, директор Інституту політичного аналізу і міжнародних досліджень Сергій Толстов вважає, що відмова Києва від позаблокового статусу не може бути гарантією безпеки України.

Директор Інституту євроатлантичного співробітництва Олександр Сушко також вказав на те, що в разі скасування позаблокового статусу України Росія буде використовувати це для посилення звинувачень на адресу української влади. За його словами, ухвалення закону додасть агресивність в дії Росії. «Однак, Україні все одно доведеться робити свій вибір. Інша справа, наскільки правильний час для цього. Можливо, краще, щоб новий парламент проголосував за такі зміни. Хоча, вони неминучі. Але це не означає, що Україна скоро набуде членство в НАТО. Мова йде про довгий процес, який можна завершити тільки в мирний і спокійний час... Тому можемо лише відновити стратегічний курс», – зазначив директор Інституту євроатлантичного співробітництва (http://gazeta.ua/ru/articles/politics/_otmena-vneblokovo-go-statusa-vyzovet-agressiyu-rossii-ekspert/580450. – 2014. – 11.09).

При цьому, глава громадської ліги «Україна-НАТО» Сергій Джердж підкреслив, що скасування позаблокового статусу країни є одним з перших завдань нового парламенту України. На його думку, це необхідно для того, щоб Європа і західний світ змогли надати дуже необхідну зараз допомогу Україні для протистояння агресору.

Експерт вважає позаблоковість нашої країни однією з причин того, що сьогодні Україна втрачає території та життя своїх солдатів і мирного населення.

На його думку, сьогодні позаблоковий статус вигідний не Україні, а більше її ворогам. «Фактично, цей статус і був нав'язаний Росією. Був

нав'язаний тією «п'ятою колоною», яка представляла Росію. Я думаю, що людям, які голосували в парламенті за позаблоковий статус України, має бути соромно сьогодні дивитися в очі українцям...», – підкреслив С. Джердж (<http://btbtv.com.ua/uk/news/4716-novyuy-parlament-dolzhen-otmenit-vneblokovanost-ukrainy-ekspert>. – 2014. – 05.11).

Як інформують ЗМІ, про необхідність відмови від позаблокового статусу говорив і адмірал ВМС Ігор Кабаненко. Він підкреслив: «Я прихильник того, щоб якнайшвидше скасувати наш позаблоковий статус. В умовах геополітичного положення нашої держави – між двома центрами сили – не може бути ніякої позаблоковості».

Між тим, що абсолютно прогнозовано і логічно, в Росії продовжують наполягати на недопустимості такого рішення. Зокрема, глава МЗС РФ Сергій Лавров заявив, що позаблоковий статус України важливий для забезпечення безпеки в Євроатлантиці й відповідає інтересам самих українців (<http://news.bigmir.net/ukraine/859913-Lavrov-obyasnil-vajnost-vneblokovanogo-statysa-Ukraini>. – 2014. – 05.11).

Заступник міністра закордонних справ РФ Олексій Мешков також заявив, що відмова від позаблокового статусу України «підірве всю систему європейської безпеки ... Ті, хто сьогодні намагається затягнути Київ до НАТО, беруть на себе колосальну геополітичну відповідальність. Принципова позиція Росії, незалежно від того, що кожна держава має можливість на свій вибір, полягає в тому, що необхідно враховувати інтереси спільної європейської та світової безпеки. Є досить багато механізмів забезпечення власної безпеки без підриву глобальної та регіональної стабільності», – підкреслив О. Мешков.

Раніше, як писали в ЗМІ, прес-секретар президента Росії Дмитро Песков в інтерв'ю британській телерадіокорпорації Бі-Бі-Сі заявив, що Росії потрібна «стовідсоткова гарантія того, що жодна країна не думає про те, щоб Україна вступила в НАТО». За словами Д. Пескова, поступове розміщення сил Альянсу ближче до кордону з РФ викликає в Москві занепокоєння.

При всьому при цьому і з урахуванням можливих ризиків на які вказували в своїх коментарях експерти, слід звернути увагу на те, що реалізація президентської ініціативи, спрямована на скасування позаблокового статусу, уможливило розміщення на території України військових контингентів інших країн, і це дозволить зміцнити обороноздатність країни, зробити її безпечною. Що, безумовно, призведе до припливу іноземних інвестицій в економіку і зможе забезпечити її довгоочікувану стабільність.

**С. Горова,
с.н.с. ФПУ,
канд. наук із соц. комунікацій**